

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σπουδές στο Εξωτερικό

Έντυπο για την υποστήριξη της Πράξης:
«Γραφείο Διασύνδεσης της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.»,
συγχρηματοδοτούμενης, στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»,
από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από το Ελληνικό Δημόσιο

Σύνταξη: Δημήτρης Μουζακίτης (ΠΕΣΥΠ - Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.)
Παναγιώτα Καλογεροπούλου (ΠΕΣΥΠ - Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.)
Αλέξανδρος Ραφαηλίδης
Επιμέλεια: Αλέξανδρος Ραφαηλίδης

Το ανθρώπινο δυναμικό του Γραφείου Διασύνδεσης της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.:

- Σπύρος Πανέτσος: Επιστημονικός Υπεύθυνος
- Αλέξανδρος Ραφαηλίδης: Υπεύθυνος Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού
- Ιωάννα Κεχαγιά: Τεχνική Υποστήριξη

Που και πως θα μας βρείτε:

Επικοινωνήστε μαζί μας καθημερινά, από τις 08:30 έως 14:30 (τηλ.: 2102896885, fax: 2102896788, e-mail: gdaspete@aspete.gr), ή επισκεφθείτε μας στις εγκαταστάσεις της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. (Σταθμός ΗΣΑΠ «Ειρήνη», Ηράκλειο Αττικής, Τ.Κ. 14121), για την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΤΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	4
ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΤΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	6
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ.....	8
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ	12
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ.....	15
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	17
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΝΟΡΒΗΓΙΑ.....	20
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ	23
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ	26
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ.....	30
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ	35
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	39
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.....	42
ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ.....	51

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΤΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ¹

Στη χώρα μας μέχρι το 1979 την αρμοδιότητα της αναγνώρισης τίτλων σπουδών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης την είχαν αποκλειστικά τα Πανεπιστήμια. Το 1979 με νόμο ιδρύεται το Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. Η αρμοδιότητα αναγνώρισης Πανεπιστημίων της Αλλοδαπής καθώς και των τίτλων που απονέμουν παρέχεται αποκλειστικά σε αυτή την Υπηρεσία και διεκπεραιωνόταν βάσει των διατάξεων του ιδρυτικού του νόμου 741/1977. Τον Απρίλιο του 2005 καταργείται το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. (Ν. 741/1977) και η δημόσια υπηρεσία με τίτλο Ι.Τ.Ε. (Ν 1404/1983) και οι αρμοδιότητές τους περιέρχονται στον Οργανισμό Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με το Ν.3328/01-04-2005 (Α' 80) -όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3369/2005 (ΦΕΚ Α' 171/6-7-2005) και το Ν.3467/2006 (ΦΕΚ 128/Α/2006).

Ο ΔΟΑΤΑΠ είναι ο αρμόδιος Ελληνικός Οργανισμός για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών από πανεπιστήμια του εξωτερικού, τόσο για προπτυχιακές όσο και για μεταπτυχιακές σπουδές. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε με το Ν.3328/01-04-2005 (Α' 80) ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), εδρεύει στην Αθήνα, ενώ διατηρεί παράρτημα στη Θεσσαλονίκη και εποπτεύεται από το υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στόχοι του Οργανισμού (αρ.2 του ν.3328/2005) είναι:

- ✚ η αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής κατεύθυνσης και
- ✚ η παροχή πληροφοριών σχετικά με σπουδές Ανώτατης Εκπαίδευσης στην αλλοδαπή και στην ημεδαπή.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, ο Οργανισμός προβαίνει στις παρακάτω ενέργειες:

- ✚ Συλλέγει και επεξεργάζεται πληροφορίες σχετικά με την Ανώτατη Εκπαίδευση Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής και της ημεδαπής.
- ✚ Συμμετέχει σε συνέδρια, οργανώσεις και εκδηλώσεις του Ευρωπαϊκού και Διεθνούς δικτύου ακαδημαϊκής αναγνώρισης και πληροφόρησης (E.N.I.C.-N.A.R.I.C.) καθώς και του Μεσογειακού δικτύου ακαδημαϊκής αναγνώρισης και πληροφόρησης (M.E.R.I.C.)
- ✚ Συμβουλεύει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ως προς τη δημιουργία νέων Τμημάτων της ημεδαπής με πρότυπο τη διεθνή ακαδημαϊκή εμπειρία και πρωτοπορία.
- ✚ Συνεργάζεται με όργανα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή.
- ✚ Συμμετέχει σε διακρατικές επιτροπές για θέματα σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης (προώθηση κοινών διακρατικών-διαπανεπιστημιακών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών κλπ).

Το έργο του ΔΟΑΤΑΠ είναι ιδιαίτερα περίπλοκο δεδομένων των διαφορετικών εκπαιδευτικών συστημάτων που ακολουθούνται τόσο μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και μεταξύ διαφορετικών χωρών σε όλο τον κόσμο. Το διαφορετικό Νομικό Πλαίσιο που διέπει τις σπουδές στην αλλοδαπή αλλά και τα διαφορετικά προγράμματα σπουδών που ακολουθούνται δυσκολεύουν την όλη διαδικασία. Σε περιπτώσεις αρκετών χωρών τα απαιτούμενα μαθήματα για τη λήψη πτυχίου είναι πολύ

¹ Πηγή: Ιστοσελίδα Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης – ΔΟΑΤΑΠ: www.doatap.gr

λιγότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα των ελληνικών ή ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται συνήθως να εξεταστούν σε έναν αριθμό μαθημάτων σε εξετάσεις που διοργανώνει ο ΔΟΑΤΑΠ, προκειμένου να τους χορηγηθεί η ισοτιμία.

Μετά τη διοικητική μεταρρύθμιση του οργανισμού που ακολούθησε τη μετονομασία του από ΔΙΚΑΤΣΑ σε ΔΟΑΤΑΠ, καταβλήθηκε προσπάθεια για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και εισήχθησαν κριτήρια ποιότητας. Σε αυτό το πλαίσιο καταβάλλεται προσπάθεια ώστε η διαδικασία αναγνώρισης να ολοκληρώνεται εντός 3 μηνών, σε περιπτώσεις τίτλων από προγράμματα πανεπιστημίων που έχουν ήδη αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ ή για τα οποία υπάρχει προηγούμενη διοικητική απόφαση.

Η λίστα των πανεπιστημίων που είναι ήδη αναγνωρισμένα σε κάθε χώρα μπορεί να βρεθεί στην ιστοσελίδα: <http://62.103.84.30/2.php>

Διαφορετικά, η αίτηση θα πρέπει να εξεταστεί από δύο ανεξάρτητους ακαδημαϊκούς συμβούλους (που συνήθως είναι καθηγητές πανεπιστημίων του εσωτερικού) και στη συνέχεια η απόφαση να εγκριθεί από ένα διοικητικό συμβούλιο και από τον πρόεδρο του Οργανισμού. Η διαδικασία της αναγνώρισης ισοτιμίας ξεκινάει με την υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο (<http://www.doatap.gr/gr/aitiseis.php>). Παράλληλα ο ενδιαφερόμενος πρέπει να καταθέσει το απολυτήριο λυκείου, τους τίτλους σπουδών που διαθέτει από ελληνικά πανεπιστήμια, τον τίτλο προς αναγνώριση καθώς και ένα επίσημο πιστοποιητικό μαθημάτων από το πανεπιστήμιο που σπούδαζε. Επίσης συχνά ζητείται και ο οδηγός σπουδών του προγράμματος που παρακολούθησε καθώς και η διπλωματική εργασία που κατέθεσε για την απόκτηση του τίτλου σπουδών. Τέλος, σε ορισμένες περιπτώσεις ζητείται από το πανεπιστήμιο του εξωτερικού να χορηγήσει μια αίτηση, στην οποία βεβαιώνεται πως ο ενδιαφερόμενος πραγματοποίησε τις σπουδές του στην έδρα του πανεπιστημίου και όχι εξ αποστάσεως ή περνώντας μεγάλο μέρος σε κάποια άλλη πόλη από αυτήν όπου βρίσκεται το πανεπιστήμιο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες της αναγνώρισης ισοτιμίας μεταξύ τίτλων του εξωτερικού και των ελληνικών ιδρυμάτων μπορεί κανείς να βρει στην ιστοσελίδα: <http://www.doatap.gr/gr/kanones.php>

Η κατάθεση της αίτησης και των δικαιολογητικών γίνεται στα γραφεία του ΔΟΑΤΑΠ, τα οποία στην Αθήνα βρίσκονται στην Αγ. Κωνσταντίνου 54 (ΤΚ 10437) και στη Θεσσαλονίκη στο υπουργείο Μακεδονίας Θράκης (Τ.Κ. 541 23). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με το τηλεφωνικό κέντρο (210-5281000), προκειμένου να πάρουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αίτησή τους και την πορεία της.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Σπουδές σε παραρτήματα Πανεπιστημίων της αλλοδαπής στην Ελλάδα δεν εμπίπτουν στις νομοθετημένες διατάξεις περί αναγνώρισεως τίτλων σπουδών από το ΔΟΑΤΑΠ. Ο ιδρυτικός Νόμος 3328/2005 για την αναγνώριση πτυχίων από την αλλοδαπή απαιτεί το σύνολο των σπουδών να έχει διανυθεί σε ομοταγή Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της αλλοδαπής.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΤΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ²

Γενική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας»

Η ισοτιμία αναγνωρίζεται, εφόσον η διάρκεια σπουδών, η διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης και οι όροι αξιολόγησης, προαγωγής και αποφοίτησης των σπουδαστών πληρούν τις απαιτήσεις των πανεπιστημίων της ημεδαπής.

Γενική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας»

Η ισοτιμία και αντιστοιχία αναγνωρίζεται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση της ισοτιμίας του τίτλου σπουδών και επιπλέον ο ενδιαφερόμενος έχει διδαχθεί και εξετασθεί επιτυχώς στα βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής. Τα βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής ορίζονται από την αρμόδια Εκτελεστική Επιτροπή.

Γενική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» τίτλων της αλλοδαπής, όταν σημειώνεται απόκλιση στα βασικά μαθήματα κορμού μεταξύ προγράμματος σπουδών της αλλοδαπής και του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής.

Ο Οργανισμός μπορεί να απαιτήσει επιπλέον επιτυχή εξέταση σε συμπληρωματικό αριθμό μαθημάτων σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής σύμφωνα με τα παρακάτω:

Τα συμπληρωματικά μαθήματα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα έξι, όταν πρόκειται για την αναγνώριση τίτλων της αλλοδαπής αντίστοιχων με τίτλους που αποκτώνται στην ημεδαπή μετά από σπουδές τετραετούς διάρκειας. Τα συμπληρωματικά μαθήματα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δέκα, όταν πρόκειται για την αναγνώριση τίτλων της αλλοδαπής αντίστοιχων με τίτλους που αποκτώνται στην ημεδαπή μετά από σπουδές πενταετούς διάρκειας. Αν η διαφορά του προγράμματος σπουδών της ημεδαπής από το πρόγραμμα της αλλοδαπής είναι τόσο σημαντική, ώστε να μη μπορεί να χορηγηθεί «ισοτιμία και αντιστοιχία» του τίτλου ούτε με τη συμπληρωματική εξέταση σε έξι ή, αναλόγως, δέκα μαθήματα, τότε αναγνωρίζεται «ισοτιμία», εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Κανόνα 1.

Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας» τίτλων της αλλοδαπής τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία τετραετούς φοιτήσεως της ημεδαπής

Η ισοτιμία αναγνωρίζεται, μόνον εφόσον ο κάτοχος του πτυχίου τριετούς φοιτήσεως είναι και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (Master).

Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» τίτλων της αλλοδαπής τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία τετραετούς φοιτήσεως της ημεδαπής

Αν μαθήματα του μεταπτυχιακού διπλώματος καλύπτουν το περιεχόμενο βασικών μαθημάτων του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής, αυτά συνεκτιμώνται κατά την εφαρμογή του Κανόνα 2. Στην περίπτωση που οι τίτλοι σπουδών προγραμμάτων της αλλοδαπής είναι «αμιγείς», αναφορικά με τους τίτλους σπουδών του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της

² Πηγή: Ιστοσελίδα Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης – ΔΟΑΤΑΠ: www.doatap.gr

ημεδαπής, η αναγνώριση της «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» είναι αυτόματη χωρίς την εξέταση σε επιπλέον μαθήματα.

Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας» τίτλων της αλλοδαπής εντατικών προγραμμάτων τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία τετραετούς φοιτήσεως της ημεδαπής

Πτυχίο τριετούς φοιτήσεως της αλλοδαπής αναγνωρίζεται ως ισότιμο, μόνον εφόσον το αντίστοιχο πρόγραμμα σπουδών είναι εντατικό. Το εντατικό του προγράμματος προσδιορίζεται από τα εξής κριτήρια:

Αριθμός διδακτικών μονάδων (credits) μεγαλύτερος κατά 15% από το συνολικό αριθμό διδακτικών μονάδων που απαιτείται για τη λήψη του αντίστοιχου πτυχίου της αλλοδαπής.

Πτυχία με χαρακτηριστικό Honours. Δεν συγκαταλέγονται περιπτώσεις πτυχίων με χαρακτηριστικά Pass, Ordinary ή Unclassified. Κατάταξη του προγράμματος (τμήματος ή σχολής) της αλλοδαπής μεταξύ των 10 πρώτων αντίστοιχων προγραμμάτων (τμημάτων ή σχολών) από αναγνωρισμένους φορείς της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Για Ιδρύματα του Ηνωμένου Βασιλείου χαρακτηρισμός του Τμήματος ή της Σχολής ανά ειδικότητα ως «4* και άνω» (σχετικό link <http://www.hero.ac.uk/rae/>)

Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» τίτλων της αλλοδαπής εντατικών προγραμμάτων τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία τετραετούς φοιτήσεως της ημεδαπής

Πτυχίο τριετούς φοιτήσεως της αλλοδαπής αναγνωρίζεται ως ισότιμο και αντίστοιχο, μόνον εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Κανόνα 6 για την αναγνώριση της ισοτιμίας του τίτλου σπουδών και επιπλέον ο ενδιαφερόμενος έχει διδαχθεί και εξετασθεί επιτυχώς στα βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής.

Ως προς τα προγράμματα σπουδών πενταετούς διάρκειας της ημεδαπής εφαρμόζονται αναλογικά οι παραπάνω κανόνες. Επιπλέον, ισχύουν οι παρακάτω κανόνες:

- **Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας» τίτλων της αλλοδαπής τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία πενταετούς φοιτήσεως της ημεδαπής**

Η ισοτιμία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο κάτοχος του πτυχίου τριετούς φοιτήσεως είναι και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (Master) και συμπληρωματικά έχει εξετασθεί επιτυχώς σε έξι το πολύ μαθήματα.

- **Ειδική αρχή για αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» τίτλων της αλλοδαπής τριετούς φοιτήσεως ως προς πτυχία πενταετούς φοιτήσεως της ημεδαπής**

Η ισοτιμία και αντιστοιχία αναγνωρίζεται, μόνον εφόσον ο κάτοχος του πτυχίου τριετούς φοιτήσεως είναι και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (Master) και συμπληρωματικά έχει εξετασθεί επιτυχώς σε δέκα το πολύ βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής. Σημειώνεται ότι, εάν στο πιστοποιητικό μαθημάτων εμφανίζονται μαθήματα που έχουν χαρακτηρισμό Fail ή έχουν βαθμό χαμηλότερο της βάσης, όπως αυτή ορίζεται από το Ίδρυμα, θα είναι δυνατή η παραπομπή σε συμπληρωματική εξέταση στα μαθήματα αυτά κατά την κρίση των αρμοδίων οργάνων του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Η Μεγάλη Βρετανία είναι ίσως ο πιο δημοφιλής προορισμός για τους Έλληνες που θέλουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Η γλώσσα είναι οικεία, η χώρα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, φυσικά, είναι πολύ κοντά στην Ελλάδα. Οι επιλογές είναι πολλές καθώς στη Βρετανία λειτουργούν σχεδόν 147 κρατικά και διεθνώς αναγνωρισμένα πανεπιστήμια. Το κόστος ζωής είναι αρκετά υψηλό, ιδιαίτερα στο Λονδίνο, όπου τα ενοίκια των διαμερισμάτων, όσο προσεγγίζουμε τη ζώνη του κέντρου, είναι σχεδόν απλησίαστα. Σε περιοχές εκτός Λονδίνου, το κόστος είναι σίγουρα χαμηλότερο και η ζωή πιο ήρεμη και με λιγότερες επιλογές.

Επιλογή Πανεπιστημίου

Ο πιο εύκολος τρόπος για να ενημερωθείτε για τα βρετανικά πανεπιστήμια είναι να επισκεφθείτε μία από τις εκθέσεις που διοργανώνονται δύο φορές το χρόνο από το Βρετανικό Συμβούλιο, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Εκεί θα έχετε την ευκαιρία να μιλήσετε με εκπροσώπους του κάθε ιδρύματος και να τους ρωτήσετε για τα διαθέσιμα προγράμματα σπουδών, τους καθηγητές, τα δίδακτρα, το κόστος διαβίωσης κ.λπ.

Το Βρετανικό Συμβούλιο, κάθε Τετάρτη παρέχει ενημερωτικά σεμινάρια σχετικά με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις εισαγωγής σε Βρετανικά πανεπιστήμια.

Ενημερωθείτε για τα σεμινάρια αυτά: www.britishcouncil.org/gr/greece-education-information-sessions.htm

Επίσης, μπορείτε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες του κάθε πανεπιστημίου και να μελετήσετε προσεκτικά τα προγράμματα, τα πτυχία, τη διαμονή, τις προϋποθέσεις εισαγωγής, τις ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων και όποια άλλη πληροφορία χρειάζεστε. Ο καλύτερος, όμως, τρόπος για να μάθετε για τη φοιτητική ζωή στην Αγγλία είναι να ρωτήσετε άλλους φοιτητές που έχουν ζήσει εκεί, οι οποίοι θα σας μεταφέρουν το πραγματικό κλίμα και τις συνθήκες που επικρατούν.

Όλα τα βρετανικά πανεπιστήμια αξιολογούνται, ανά τμήμα και ειδικότητα, από τον ανεξάρτητο οργανισμό Quality Assurance Agency, www.qaa.ac.uk

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής δημοσιεύονται κάθε χρόνο στον Τύπο αλλά και στην ιστοσελίδα του κάθε πανεπιστημίου.

Τα πανεπιστήμια αξιολογούνται επίσης για το ερευνητικό τους έργο και τα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται στη ιστοσελίδα του φορέα www.rae.ac.uk

Βέβαια, κατά καιρούς δημοσιεύονται διάφορες λίστες αξιολόγησης και παρόλο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο για την επιλογή ενός πανεπιστημίου, καλό είναι να μη στηρίζετε μόνο σε αυτές. Οι παράγοντες, τους οποίους πρέπει να εξετάσετε, είναι πάρα πολλοί.

Τα πτυχία που παρέχονται

Στη Βρετανία υπάρχουν πάρα πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα, που προσφέρουν πληθώρα πτυχίων και πιστοποιητικών, όπως είναι το Bachelor (πρωτο πτυχίο) το Master (μεταπτυχιακό) και το PhD (διδακτορικό). Τα πιο δημοφιλή για τους Έλληνες φοιτητές είναι τα παρακάτω:

Bachelor (of Arts Science και Engineering) (Πτυχιακά)

Οι αιτήσεις στα πτυχιακά προγράμματα των βρετανικών πανεπιστημίων γίνονται μέσω ενός κεντρικού οργανισμού που λέγεται UCAS (Universities and Colleges Admission Service) από τις 15 Σεπτεμβρίου έως και τις 15 Ιανουαρίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους από αυτό της εισαγωγής στο πανεπιστήμιο. Ο οργανισμός αυτός διαχειρίζεται και υποβάλλει εκ μέρους σας τις αιτήσεις στα πανεπιστήμια της επιλογής σας. Στη συνέχεια τα πανεπιστήμια επεξεργάζονται τις αιτήσεις και επικοινωνούν απευθείας ή μέσω του UCAS μαζί σας. Περισσότερες πληροφορίες για τον οργανισμό μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του στο www.ucas.ac.uk.

Η διάρκεια της φοίτησης είναι συνήθως 3 χρόνια (4 στη Σκωτία), ενώ το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο και λήγει τον Ιούνιο.

Για την κάλυψη του κόστους των διδασκτρων, η βρετανική κυβέρνηση προσφέρει δάνεια στους φοιτητές που προέρχονται από την ΕΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες:

www.direct.gov.uk/en/EducationAndLearning/UniversityAndHigherEducation/StudentFinance/index.htm

Master (of Arts / Science) (Μεταπτυχιακά)

Σε αντίθεση με τις αιτήσεις για τις πτυχιακές σπουδές, οι αιτήσεις για τα μεταπτυχιακά στέλνονται απευθείας στο πανεπιστήμιο της προτίμησής σας. Το κάθε τμήμα έχει τις δικές του προθεσμίες και ιδιαιτερότητες, γι' αυτό θα πρέπει να επικοινωνήσετε με τις σχολές, που σας ενδιαφέρουν, για να μάθετε πιο συγκεκριμένες λεπτομέρειες.

Σύμφωνα με το Βρετανικό Συμβούλιο, οι πιο ολοκληρωμένοι οδηγοί μεταπτυχιακών σπουδών στη Βρετανία είναι οι www.postgrad.hobsons.com και www.educationuk.org. Εκεί θα μπορέσετε να βρείτε το πτυχίο που σας ενδιαφέρει ανάλογα με τον τομέα (major), τον τύπο προγράμματος (αν είναι taught ή research), τη διάρκεια (full-time, part-time, distance learning κ.λπ.) και φυσικά την τοποθεσία. Για κάθε πανεπιστήμιο που θα επιλέξετε, η ιστοσελίδα σας παρέχει τηλέφωνο επικοινωνίας, email και πληροφορίες για το αντίστοιχο πρόγραμμα.

Δικαιολογητικά και διαδικασία αίτησης

Η συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών, τα πιστοποιητικά που χρειάζεται να προσκομίσετε, καθώς και η υποβολή της αίτησης πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν εντός συγκεκριμένων ημερομηνιών. Αρχίστε να μελετάτε τα πανεπιστήμια της επιλογής σας περίπου ένα χρόνο πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους. Κατόπιν, πρέπει να περάσετε κάποια standardized tests, που ποικίλουν ανάλογα με το πτυχίο, το πρόγραμμα και, φυσικά, το πανεπιστήμιο.

Εφόσον, τα Αγγλικά δεν είναι η μητρική σας γλώσσα, θα χρειαστεί να περάσετε το IELTS (www.ielts.org), που θα πιστοποιήσει το γλωσσικό σας επίπεδο.

Κατόπιν, πρέπει να συγκεντρώσετε και να υποβάλετε τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αντίγραφο **πρώτου πτυχίου** (μεταφρασμένο και επικυρωμένο).
2. **Αναλυτική βαθμολογία** πρώτου πτυχίου (μεταφρασμένη και επικυρωμένη).
3. Δύο **συστατικές επιστολές**, από καθηγητές του πανεπιστημίου σας σε σφραγισμένο φάκελο

4. Μια **προσωπική επιστολή**, στην οποία θα εξηγήετε γιατί επιλέξατε το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο και το συγκεκριμένο πρόγραμμα.
5. **Αναλυτικό βιογραφικό.**
6. Την προσεκτικά συμπληρωμένη **αίτηση**, που την καταθέτετε είτε ταχυδρομικά, είτε ηλεκτρονικά ανάλογα με τις οδηγίες του πανεπιστημίου
7. (Πιθανώς) **Βεβαίωση από τράπεζα**, στην οποία θα αναγράφεται ότι το ελάχιστο ποσό που απαιτείται για τα δίδακτρα είναι διαθέσιμο.
8. Τέλος, σε κάποια πανεπιστήμια, ενδέχεται να απαιτείται να περάσετε από **προσωπική τηλεφωνική συνέντευξη**, που θα καθορίσει εν μέρει και την εισαγωγή σας στο πρόγραμμα.

Υποτροφίες

Ο σημαντικότερος δικτυακός τόπος για την ενημέρωση γύρω από τις υποτροφίες που χορηγούνται σε φοιτητές είναι η **ιστοσελίδα του Βρετανικού Συμβουλίου**.

Στην ιστοσελίδα <http://www.britishcouncil.org/gr/greece-education-funding-your-studies.htm> θα βρείτε όποια πληροφορία χρειάζεστε σχετικά με τη χρηματοδότηση των σπουδών.

Τέλος, ο **δικτυακός τόπος του Βρετανικού Υπουργείου Παιδείας Directgov** παρέχει πληροφορίες για:

- την οικονομική βοήθεια που δίνεται για την πληρωμή διδάκτρων
- τις αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά
- τις περιπτώσεις σπουδαστών που έχουν δικαίωμα να λάβουν οικονομική βοήθεια διαβίωσης.

Η υποσελίδα που σχετίζεται με την οικονομική ενίσχυση είναι: <http://www.direct.gov.uk/en/EducationAndLearning/UniversityAndHigherEducation/StudentFinance/StudentsFromOtherEUCountries/index.htm>.

Χρήσιμες διευθύνσεις

British Council

Αθήνα: Πλατεία Κολωνακίου 17, 106 73

Θεσσαλονίκη: Τσιμισκή 43, 546 43

Τηλεφωνικό κέντρο: 210 369 2333 και 801 500 3692

E-mail: customerservices@britishcouncil.gr

Ιστοσελίδα: www.britishcouncil.org/gr/greece

Οδηγός για τις σπουδές σας στην Βρετανία “Studying and living in the U.K.”

<http://www.educationuk.org/Life-in-the-UK>

Universities and Colleges Admissions Service (UCAS)

www.ucas.ac.uk

Χρήσιμα links

- <http://www.studentcalculator.org.uk/> - Υπολόγισε τα οικονομικά σου κατά τη διάρκεια των σπουδών
- <http://www.visitbritain.com/> - Πληροφορίες για την Βρετανία
- <http://unistats.direct.gov.uk/> - Σύγκρινε τα πανεπιστήμια που σε ενδιαφέρουν
- <http://www.ukcosa.org.uk/> - Χρήσιμες πληροφορίες για φοιτητές που σπουδάζουν στην Βρετανία

- <http://www.educationuk.org/> – Βρες όλα τα πανεπιστήμια και ότι πρέπει να ξέρεις για να σπουδάσεις στην Βρετανία.
- www.prospects.ac.uk - κατάλογος μεταπτυχιακών προγραμμάτων στη Βρετανία
- <http://ukingreece.fco.gov.uk/en/> Βρετανική πρεσβεία στην Ελλάδα

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Η Γαλλία διαθέτει μερικά από τα καλύτερα πανεπιστήμια της Γηραιάς Ηπείρου, με δυνατότερους τομείς αυτούς των Οικονομικών, των Καλών Τεχνών, της Ιστορίας Τέχνης, της Φιλολογίας, των Νομικών, της Μετάφρασης, της Διερμηνείας και της Μηχανολογίας. Οι ιστοσελίδες όλων των πανεπιστημίων διαθέτουν λεπτομερείς πληροφορίες για τα διαθέσιμα προγράμματα, τους καθηγητές, το κόστος των διδασκτρων, τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, το κόστος διαβίωσης, την τοποθεσία, την τεχνολογική και υλικοτεχνική τους υποδομή κ.λπ.

Προπτυχιακές Σπουδές

Στη Γαλλία ο πρώτος πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών είναι το «**Licence**», το οποίο αποκτάται μετά από 3 χρόνια. Το πρώτο έτος σπουδών είναι λοιπόν το «L1».

Στη Γαλλία, για την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο απαιτείται κατοχή του τίτλου «Baccalauréat». Κατά συνέπεια, οι Έλληνες μαθητές πρέπει να προσκομίσουν τον ισότιμο του Baccalauréat τίτλο, δηλαδή το *Απολυτήριο Λυκείου (με τις Πανελλαδικές εξετάσεις)*. Δεν υπάρχει όριο κατώτατης βαθμολογίας.

Παράλληλα, θα πρέπει να προσκομίσετε ένα πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της γαλλικής. Όσον αφορά το επίπεδο της γλώσσας που απαιτείται, αυτό ποικίλλει ανάλογα με το πανεπιστήμιο. Γενικά, ζητείται γνώση των γαλλικών σε επίπεδο **B2**, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς. Ωστόσο, σε περίπτωση που γνωρίζετε γαλλικά αλλά δεν διαθέτετε κάποιο πτυχίο, μπορείτε να δώσετε στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών ένα τεστ γνώσεων (**TCF, TEF**), το οποίο γίνεται αποδεκτό από τα γαλλικά πανεπιστήμια.

Θα πρέπει επίσης να συντάξετε μια επιστολή στα γαλλικά στην οποία θα αναπτύσσετε τους λόγους για τους οποίους επιλέξατε αυτή την κατεύθυνση στη Γαλλία (**lettre de motivation**).

Η διαδικασία αίτησης:

Πρέπει να κάνετε αίτηση στην ιστοσελίδα

<http://www.admission-postbac.fr>

Από 20 Ιανουαρίου μέχρι 20 Μαρτίου κατά τη διάρκεια παρακολούθησης της 3^{ης} Λυκείου.

Σ' αυτή την on line αίτηση, θα έχετε την δυνατότητα να επιλέξετε με σειρά προτίμησης, έως 12 πανεπιστήμια.

Τα ελληνικά έγγραφα πρέπει να είναι μεταφρασμένα από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών.

Το κόστος:

Τα γαλλικά πανεπιστήμια είναι δημόσια, οπότε δε χρειάζεται να καταβάλετε δίδακτρα, παρά μόνο το κόστος εγγραφής το οποίο ανέρχεται στο ποσό των **177 ευρώ ετησίως** για προπτυχιακές σπουδές.

Όσον αφορά τη στέγαση, μπορείτε να κάνετε αίτηση από **15/1 μέχρι 15/4** σε μια δημόσια πανεπιστημιακή εστία (www.cnous.fr), **εκτός από το Παρίσι**, όπου ο αριθμός των θέσεων είναι πάρα πολύ περιορισμένος σε σχέση με τη ζήτηση. Μπορείτε εντούτοις να απευθυνθείτε στις ιδιωτικές φοιτητικές εστίες

(www.adele.org). Επωφεληθείτε από τα επιδόματα στέγασης που προσφέρει το γαλλικό κράτος στους φοιτητές (προσωπικό επίδομα στέγασης-**APL**, επίδομα κοινωνικής στέγασης-**ALS**). Παράλληλα, θα έχετε τη δυνατότητα να γευματίζετε στις πανεπιστημιακές λέσχες.

Τέλος, θα πρέπει να γνωρίζετε ότι, δεδομένων των φοιτητικών εκπτώσεων σε πολλές περιπτώσεις, το μηνιαίο κόστος ζωής υπολογίζεται κατά μέσο όρο μεταξύ 800 ευρώ στην επαρχία και 1.200 ευρώ στο Παρίσι.

Ιστοσελίδα των Γαλλικών πανεπιστημίων:

<http://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid20269/liste-des-universites.html>

Μεταπτυχιακές Σπουδές

Στη Γαλλία, ο μεταπτυχιακός κύκλος σπουδών διαρκεί 2 έτη (M1 και M2). Οι Έλληνες φοιτητές οι οποίοι είναι κάτοχοι ενός πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών, ο οποίος αντιστοιχεί σε 4 έτη σπουδών (**Bac+4**), μπορούν γενικά να εισαχθούν στο **2ο έτος του Μάστερ (M2)**, εφόσον βέβαια πρόκειται για τον ίδιο τομέα σπουδών.

Θα πρέπει επίσης να επιλέξετε μεταξύ του Μάστερ Ερευνητικής Κατεύθυνσης (Master recherche) και του Μάστερ Επαγγελματικής Κατεύθυνσης (Master professionnel). Στόχος του Μάστερ Ερευνητικής Κατεύθυνσης είναι η σύνταξη διπλωματικής εργασίας ως αποτέλεσμα του ερευνητικού έργου. Το Μάστερ Επαγγελματικής Κατεύθυνσης συνδέεται περισσότερο με τον εργασιακό τομέα και περιλαμβάνει πρακτική άσκηση.

Η διαδικασία αίτησης:

Αφού επιλέξετε πολλά M2, επισκέπτεστε την ιστοσελίδα των πανεπιστημίων και φορτώνετε την "**Demande d'admission et de validation des études supérieures en vue d'une 2ème année de Master**" (αίτηση αποδοχής και ακαδημαϊκής αναγνώρισης με σκοπό την εισαγωγή στο 2ο έτος του Μάστερ).

Τη συμπληρώνετε και την αποστέλλετε μαζί με τα υπόλοιπα απαιτούμενα έγγραφα :

- αναλυτική βαθμολογία από το πανεπιστήμιο
- τίτλο σπουδών (αν τον έχετε ήδη αποκτήσει)
- και σε περίπτωση που θα σας ζητηθούν:
- απόσπασμα ληξιαρχικής πράξης γεννήσεως ή πιστοποιητικό γεννήσεως
- απολυτήριο Λυκείου
- μεταφρασμένα από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών*
- βιογραφικό σημείωμα (CV)
- **lettre de motivation**: επιστολή στην οποία εξηγείτε τους λόγους για τους οποίους επιλέγετε το εν λόγω μεταπτυχιακό. Η επιστολή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική προκειμένου να γίνετε δεκτοί σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Είναι επίσης πιθανό να σας ζητήσουν να παρουσιάσετε τα ερευνητικά σας σχέδια, αν έχετε επιλέξει ένα Μάστερ Ερευνητικής Κατεύθυνσης, ή τα σχέδιά σας για την πρακτική άσκηση, αν έχετε επιλέξει ένα Μάστερ Επαγγελματικής Κατεύθυνσης.

Ο γενικός μέσος όρος της βαθμολογίας σας δεν παίζει καθοριστικό ρόλο για την αποδοχή σας. Το πανεπιστήμιο θα λάβει υπόψη τους λόγους για τους

οποίους επιλέξατε αυτή την κατεύθυνση στη Γαλλία, το σχέδιό σας, κάθε σχετική με το αντικείμενο σπουδών σας δραστηριότητα, την επαγγελματική σας εμπειρία, τη συμμετοχή σας σε προγράμματα ανταλλαγής (Erasmus) και πρακτικής άσκησης ή σε σεμινάρια.

Θα πρέπει επίσης να προσκομίσετε ένα πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της γαλλικής. Όσον αφορά το επίπεδο της γλώσσας που απαιτείται, αυτό ποικίλλει ανάλογα με το πανεπιστήμιο. Γενικά, ζητείται γνώση των γαλλικών σε επίπεδο **B2**, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς. Ωστόσο, σε περίπτωση που γνωρίζετε γαλλικά αλλά δεν διαθέτετε κάποιο πτυχίο, μπορείτε να δώσετε στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών ένα τεστ γνώσεων (**TCF, TEF**), το οποίο γίνεται αποδεκτό από τα γαλλικά πανεπιστήμια.

Καλό θα ήταν να στείλετε τις αιτήσεις σας σε πολλά πανεπιστήμια, καθώς η είσοδος στο M2 ποτέ δεν είναι εξασφαλισμένη επειδή τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών σε M2 είναι αυστηρά.

Οι ημερομηνίες για την καταβολή των dossiers de candidature διαφέρουν από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο. Συνήθως γίνεται από Μάρτιο μέχρι Ιούνιο.

Το κόστος:

Τα γαλλικά πανεπιστήμια είναι δημόσια, οπότε δε χρειάζεται να καταβάλετε δίδακτρα, παρά μόνο το κόστος εγγραφής το οποίο ανέρχεται στο ποσό των **245 ευρώ ετησίως** για μεταπτυχιακές σπουδές.

Όσον αφορά τη στέγαση, μπορείτε να κάνετε αίτηση από **15/1 μέχρι 15/4** σε μια δημόσια πανεπιστημιακή εστία (www.crous.fr), **εκτός από το Παρίσι**, όπου ο αριθμός των θέσεων είναι πάρα πολύ περιορισμένος σε σχέση με τη ζήτηση. Μπορείτε εντούτοις να απευθυνθείτε στις ιδιωτικές φοιτητικές εστίες (www.adele.org). Επωφεληθείτε από τα επιδόματα στέγασης που προσφέρει το γαλλικό κράτος στους φοιτητές (προσωπικό επίδομα στέγασης-**APL**, επίδομα κοινωνικής στέγασης-**ALS**). Παράλληλα, θα έχετε τη δυνατότητα να γευματίζετε στις πανεπιστημιακές λέσχες.

Ιστοσελίδα των Γαλλικών πανεπιστημίων:

<http://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid20269/liste-des-universites.html>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τα γερμανικά Πανεπιστήμια διαθέτουν παγκόσμιο κύρος. Αποτελούν πηγή σημαντικών και διεθνώς προβεβλημένων συνεισφορών στην καινοτόμα έρευνα και ανάπτυξη.

Σήμερα υπάρχουν στη Γερμανία περισσότερα από 360 κρατικά ή επίσημα αναγνωρισμένα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα Πανεπιστήμια αυτά βρίσκονται σε 170 σημεία της γερμανικής επικράτειας. Τα Πανεπιστήμια προσφέρουν ποικίλες δυνατότητες για σπουδές και έρευνα. Συνολικά προσφέρονται πάνω από 13.000 προγράμματα σπουδών, 800 εκ των οποίων απευθύνονται ιδιαίτερα σε φοιτητές από χώρες του εξωτερικού.

Στη Γερμανία θα βρείτε ιδιαίτερα καλές συνθήκες για επιτυχείς σπουδές. Τα Πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα διαθέτουν άριστο και πλήρως εκσυγχρονισμένο εξοπλισμό.

Εάν επιθυμείτε να παρακολουθήσετε ένα πλήρες **προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών** (π.χ. Bachelor), θα πρέπει να έχετε απολυτήριο λυκείου και βεβαίωση πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (επιτυχής συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις). Επίσης, θα πρέπει να έχετε παρακολουθήσει στο λύκειο την κατεύθυνση που είναι σχετική με τη σχολή που θα επιλέξετε στη Γερμανία. Το International Baccalaureat (IB), δηλ. το διεθνές απολυτήριο, το οποίο επιλέγουν όσοι θέλουν να σπουδάσουν απευθείας στο εξωτερικό, επιτρέπει επίσης την πρόσβαση στα πανεπιστήμια της Γερμανίας. Ορισμένοι κλάδοι σπουδών (όπως Ιατρική, Οδοντιατρική, Φαρμακευτική, Ψυχολογία) υπόκεινται σε περιορισμό του αριθμού εισακτέων («numerus clausus»). Μόνο υποψήφιοι με πολύ καλές επιδόσεις και με πολύ καλές γνώσεις της Γερμανικής έχουν πιθανότητες εισαγωγής στις σχολές αυτές. Η υπηρεσία «Hochschulstart» παραλαμβάνει τις αιτήσεις με περιορισμένο αριθμό εισακτέων.

Εάν προτίθεστε να ολοκληρώσετε ένα **πρόγραμμα μεταπτυχιακών ή άλλων περαιτέρω σπουδών** (π.χ. Master), το πανεπιστημιακό σας πτυχίο πρέπει να είναι τουλάχιστον τριετούς φοίτησης (Bachelor) και κατάλληλο για την πρόσβαση σ' ένα τέτοιο πρόγραμμα σπουδών. Οι αιτήσεις για τα μεταπτυχιακά προγράμματα πρέπει να απευθύνονται απευθείας στα πανεπιστήμια.

Εάν επιθυμείτε να αποκτήσετε έναν **διδακτορικό τίτλο** (π.χ. PhD) στη Γερμανία, πρέπει απαραίτητως να κατέχετε ένα πανεπιστημιακό πτυχίο πενταετούς φοίτησης ή να είσαστε κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Η ισοτιμία καθορίζεται απ' το πανεπιστήμιο της επιλογής σας και θα πρέπει να επικοινωνήσετε απευθείας μ' αυτό.

Ως τώρα, οι καθιερωμένοι τίτλοι σπουδών που απένειμαν τα γερμανικά πανεπιστήμια ήταν το **Diplom** [Δίπλωμα], π.χ. «Diplom-Ingenieur» [διπλωματούχος μηχανικός] και το **Magister Artium** (MA) [αντίστοιχο με το Master of Arts]. Η εξέταση Staatsexamen επέχει θέση τίτλου σπουδών, αποτελεί προϋπόθεση που απαιτείται για συγκεκριμένα επαγγέλματα υπό κρατική εποπτεία, όπως τα νομικά, η ιατρική, κλπ. Τα πανεπιστήμια Εφαρμοσμένων Επιστημών («Fachhochschulen») απονέμουν το πτυχίο Diplom (FH) για προπτυχιακές σπουδές στους κλάδους της μηχανικής, των οικονομικών και των κοινωνικών σπουδών.

Καθώς όλοι οι ευρωπαϊκοί τίτλοι σπουδών (εκτός από τον παραπάνω τίτλο «Staatsexamen») αναμενόταν να καταστούν ομοιογενείς έως το έτος 2010

(«Διακήρυξη της Bologna»), κάποια Πανεπιστήμια εξακολουθούν να απονέμουν το *Diplom* για συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών (συχνά αποκλειστικά για τους ήδη εγγεγραμμένους φοιτητές). Αυτό συμβαίνει μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία αντικατάστασης του τίτλου *Diplom* από τους τίτλους *Bachelor's* και *Master's*, οι οποίοι είναι σήμερα οι καθορισμένοι τίτλοι σπουδών στη Γερμανία.

Γλώσσα διδασκαλίας στα γερμανικά πανεπιστήμια είναι τα γερμανικά. Όμως η γνώση της γερμανικής γλώσσας δεν αποτελεί προαπαιτούμενο για την είσοδο σε πολλά διεθνή προγράμματα σπουδών («international degree programmes»), εφόσον στα αρχικά, τουλάχιστον, εξάμηνα η διδασκαλία γίνεται εν μέρει ή και εξ ολοκλήρου στα αγγλικά. Για τον λόγο αυτό, συχνά απαιτείται η εξακρίβωση των κατάλληλων ικανοτήτων στην αγγλική γλώσσα (συνήθως τίθεται η προϋπόθεση εξέτασης TOEFL ή IELTS). Συνεπώς, σας παρακαλούμε να μην αμελείτε να ενημερωθείτε στην ιστοσελίδα του γερμανικού πανεπιστημίου της επιλογής σας για τυχόν προϋποθέσεις γλωσσικής επάρκειας, τις οποίες θα πρέπει να πληροίτε για τις σπουδές της επιλογής σας. Εάν επιθυμείτε να ολοκληρώσετε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή ένα πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών που διδάσκεται στα γερμανικά, θα σας ζητηθεί να αποδείξετε ότι χειρίζεστε άρτια την γερμανική γλώσσα.

Η εξέταση TestDaF, ένα κεντρικό, τυποποιημένο τεστ που ακολουθεί το μοντέλο του «Test of English as a Foreign Language» (TOEFL), προσφέρει σε αλλοδαπούς υποψηφίους τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στην εξέταση γλωσσικής επάρκειας, που απαιτείται για την εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση στη Γερμανία. Μπορείτε να κάνετε αυτή την εξέταση και στην Ελλάδα. Οι φοιτητές θα πρέπει να επιτύχουν στο «TestDaF - Niveaustufe 4» (Επίπεδο 4) σε κάθε μια απ' τις τέσσερις εξεταστικές ενότητες, για να αποκτήσουν την απαραίτητη γλωσσική πιστοποίηση και να εισαχθούν σε οποιοδήποτε γερμανόφωνο πρόγραμμα σπουδών. Μερικά πανεπιστήμια απαιτούν, εντούτοις, ένα λιγότερο φιλόδοξο προφίλ προσόντων.

Μια άλλη δυνατότητα είναι η «Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang ausländischer Studienbewerber» (DSH), μια εξέταση στη γερμανική γλώσσα για αλλοδαπούς υποψηφίους, που μπορεί κανείς να πραγματοποιήσει στα γερμανικά πανεπιστήμια. Η εξέταση αυτή διεξάγεται από τα ίδια τα πανεπιστήμια δύο φορές ανά έτος. Σε κάθε περίπτωση, να έχετε υπόψη σας ότι τα γερμανικά πανεπιστήμια προετοιμάζουν τους υποψήφιους φοιτητές για την εξέταση μόνο εφόσον έχει εγκριθεί η αίτησή τους και το ζητούμενο παραμένει η γλωσσική επάρκεια. Τα τμήματα αυτά είναι εντατικά και απευθύνονται μόνο σε υποψήφιους που έχουν ήδη ένα καλό επίπεδο γλωσσικής επάρκειας (Zentrale Mittelstufenprüfung ή C1) και διαρκούν περίπου 3-4 εβδομάδες.

Υπάρχουν και άλλα διπλώματα/πιστοποιητικά, με τα οποία μπορεί κανείς να πιστοποιήσει ότι πληροί απαιτήσεις επάρκειας για τη γερμανική γλώσσα όπως: Kleines Deutsches Sprachdiplom ή Zentrale Oberstufenprüfung του Goethe-Institut ή Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz - Zweite Stufe (KMK II).

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Η φοιτητική διαμονή στη Φινλανδία, τόσο για τους μόνιμους όσο και για τους φοιτητές μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής, στηρίζεται σε ειδικά οργανωμένα ιδρύματα φοιτητικής στέγασης. Σε αρκετές περιπτώσεις η διαμονή μπορεί να διευκολυνθεί με τη συνδρομή φοιτητικών ενώσεων. Πολλές πόλεις διατηρούν κοιτώνες για τους φοιτητές, οι οποίοι συντηρούνται από τις δημοτικές αρχές ή το ίδιο το εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν με το διεθνές γραφείο του επιλεγμένου εκπαιδευτικού ιδρύματος για πληροφορίες σχετικά με τις επιλογές στέγασης. Για γενικές πληροφορίες σχετικά με τη στέγαση των φοιτητών στη Φινλανδία, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της φινλανδικής **Student Housing Ltd (SOA)**.

Σημειώνεται ότι, ειδικά στη διάρκεια του φθινοπώρου, όταν πολλοί νέοι φοιτητές μετακινούνται για να ξεκινήσουν τις σπουδές τους, μπορεί να υπάρξει σημαντική ζήτηση για φοιτητικά διαμερίσματα. Ως εκ τούτου, συνίσταται η εξασφάλιση στέγασης των φοιτητών πριν από την άφιξή τους στη Φινλανδία. Συνήθως, οι φοιτητές ξεκινούν τη διαδικασία αυτή, αφού λάβουν επιστολή αποδοχής από το εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Το μηνιαίο μίσθωμα ποικίλλει από εστία σε εστία και από πόλη σε πόλη, καθώς επίσης και ανάλογα με τον τύπο του διαμερίσματος. Το μέσο μηνιαίο ενοίκιο για ένα μονόκλινο δωμάτιο με αυτόνομη τουαλέτα και κοινή κουζίνα κυμαίνεται από περίπου 160 € έως 340 €. Ενιαία διαμερίσματα ή οικογενειακά διαμερίσματα είναι επίσης διαθέσιμα, αλλά με σαφώς υψηλότερο μίσθωμα.

Τα πτυχία που προσφέρονται

Η Ανώτατη Εκπαίδευση στη Φινλανδία παρέχεται από 16 Πανεπιστήμια και 25 Πολυτεχνεία (27, αν σε αυτά συμπεριληφθούν το Åland Polytechnic της αυτόνομης περιφέρειας των Νήσων Ωλαντ και η Αστυνομική Ακαδημία). Σύμφωνα με το νέο νόμο περί Πανεπιστημίων, που ψηφίστηκε από το Κοινοβούλιο τον Ιούνιο του 2009, τα φινλανδικά Πανεπιστήμια είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου. Τα πανεπιστήμια λειτουργούν με τη νέα μορφή τους, από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Ειδικότερα, για σπουδές στην αγγλική γλώσσα, τα φινλανδικά Πανεπιστήμια προσφέρουν σχεδόν 200 Μεταπτυχιακά και 23 ειδικά Διδακτορικά Προγράμματα.

Τα Πολυτεχνεία - γνωστά και ως Πανεπιστήμια Εφαρμοσμένων Επιστημών (Universities of Applied Sciences) - προσφέρουν στα αγγλικά περίπου 100 Προγράμματα Προπτυχιακού επιπέδου και πάνω από 20 Προγράμματα Μεταπτυχιακού επιπέδου.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Τα φινλανδικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Παιδείας της χώρας, κι έτσι οι φοιτητές δεν πληρώνουν δίδακτρα, αλλά μόνο ένα ποσό για τα βιβλία τους. Το συνολικό μηνιαίο ποσό που απαιτείται για να ανταπεξέλθουν οι φοιτητές στα έξοδα διαβίωσης υπολογίζεται στα 700€. Επίσης, οι φοιτητικές ενώσεις, στις οποίες η συμμετοχή των φοιτητών είναι υποχρεωτική, χρεώνουν ένα μικρό ποσό της τάξης των 40-80€ ανά ακαδημαϊκό έτος για διάφορες δραστηριότητες. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ιατροφαρμακευτική τους κάλυψη.

Η Φινλανδία χορηγεί υποτροφίες σε Έλληνες υπηκόους, κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου, που ενδιαφέρονται για έρευνα ή διδακτορικές σπουδές στη Φινλανδία, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν αιτήσεις απευθείας στην Πρεσβεία της Φινλανδίας στην Ελλάδα, με βάση τις πληροφορίες που θα αντλήσουν από το site του φινλανδικού οργανισμού υποτροφιών :

http://www.studyinfinland.fi/tuition_and_scholarships/cimo_scholarships/finnish_government_scholarship_pool

Ο πλήρης φάκελος θα πρέπει να έχει αποσταλεί στην Πρεσβεία έως τις 28 Φεβρουαρίου 2013.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί ότι οι απαιτήσεις και τα κριτήρια επιλογής ενδεχομένως να διαφέρουν από το ένα πρόγραμμα στο άλλο, γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να πραγματοποιείται διεξοδικός έλεγχος σε σχέση με το εκάστοτε εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Ωστόσο, σε γενικές γραμμές ισχύουν τα εξής:

1. Για την είσοδο σε επίπεδο σπουδών πρώτου πτυχίου (bachelor) οι υποψήφιοι φοιτητές αναμένεται να:

- κατέχουν πιστοποιητικά σπουδών που τους επιτρέπουν την είσοδο σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα τους,
- πλοιοούν επαρκή γνώση της αγγλικής γλώσσας και ενδεχομένως ειδικές γνώσεις σε σχέση με το ίδρυμα που τους ενδιαφέρει,
- περάσουν με επιτυχία τις σχετικές εισαγωγικές εξετάσεις.

Σημειώστε ότι το φινλανδικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν αναγνωρίζει για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση πιστοποιητικά ή διπλώματα μονοετούς ή διετούς μεταδευτεροβάθμιας φοίτησης. Οι κάτοχοι τέτοιων τίτλων σπουδών, θα πρέπει αναγκαστικά να στηρίζουν την αίτηση τους στον ανώτερο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που κατέχουν.

2. Προϋπόθεση αίτησης σε ένα φινλανδικό Πανεπιστήμιο για μεταπτυχιακές σπουδές είναι η κατοχή πτυχίου Ιδρύματος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η επαρκής γνώση της γλώσσας του προγράμματος (αγγλική ή/και Φινλανδική, ή Σουηδική σε περιορισμένες περιπτώσεις). Το πτυχίο (τριετές πτυχίο bachelor κατ' ελάχιστο) θα πρέπει να είναι από τον ίδιο ή συναφή κλάδο σπουδών, ενώ παίζει ρόλο η έκταση και την ποιότητα των ακαδημαϊκών προσόντων συνολικότερα. Σε κάθε περίπτωση, τα πανεπιστήμια επιλέγουν τους φοιτητές το κάθε ένα ανεξάρτητα, και η αίτηση απευθύνεται στο ίδιο το Πανεπιστήμιο.

3. Η αίτηση για μεταπτυχιακό σε ένα φινλανδικό Πολυτεχνείο (UAS), προϋποθέτει επιπλέον και εργασιακή εμπειρία τριών ετών σε συναφές αντικείμενο. Τα προγράμματα Master UAS στοχεύουν πρωτίστως σε άτομα που έχουν διαμορφώσει επαγγελματική πορεία. Αντίθετα, τα προγράμματα Master που προσφέρονται από τα Πανεπιστήμια, συνήθως δεν απαιτούν εργασιακή εμπειρία, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στα κριτήρια εισόδου στο πρόγραμμα του εκάστοτε πανεπιστημίου.

Εξαιτίας της διάκρισης μεταξύ των ιδρυμάτων της ανώτατης ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και εκείνων της ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα πτυχία Bachelor που προέρχονται από τις Πολυτεχνικές Σχολές της Φινλανδίας / UAS συχνά είναι περισσότερο πρακτικής κατεύθυνσης σε σχέση με τα πτυχία Bachelor που παρέχονται στα φινλανδικά πανεπιστήμια.

Ως εκ τούτου, κάποιος που έχει ολοκληρώσει πτυχίο Bachelor σε ένα φινλανδικό πολυτεχνείο / UAS, ενδεχομένως να μην είναι σε θέση να προγραμματίσει άμεσα ένα πανεπιστημιακό μεταπτυχιακό.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Πληροφορίες για εκπαίδευση, Πανεπιστήμια, εκπαιδευτικά προγράμματα, αγγλόφωνα μεταπτυχιακά, υποτροφίες

- <http://www.cimo.fi>
- <http://www.studyinfinland.fi/home>
- <http://www.koulutusnetti.fi/?file=315>
- <http://opintoluotsi.fi/en-GB/>

Υπουργείο Παιδείας

- <http://www.minedu.fi>

Πρεσβεία Φινλανδίας, Αθήνα

- <http://www.finland.gr/public/default.aspx?nodeid=36893&contentlan=30&culture=el-GR>

Λοιποί Σύνδεσμοι

- http://www.infopankki.fi/en-GB/Finnish_Language
- <http://greeksinfinland.com/>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση στη Νορβηγία, δημόσια και ιδιωτική, περιλαμβάνει 4 Πανεπιστήμια, 6 Ειδικευμένα Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, 26 Περιφερειακά Πανεπιστημιακά Κολέγια, 2 Εθνικά Πανεπιστημιακά Κολέγια των Τεχνών και 29 Ιδιωτικά Ινστιτούτα.

Τα πτυχία που προσφέρονται

Ανώτατη εκπαίδευση προσφέρουν όλα τα ακαδημαϊκά προγράμματα σε Ιδρύματα όπως τα Πανεπιστήμια Oslo, Tromso, Bergen, Trondheim (NTNU). Τα Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα γεωργίας, διοίκησης επιχειρήσεων, μουσικών σπουδών, κτηνιατρικής, αρχιτεκτονικής και σωματικής αγωγής εντάσσονται επίσης σε αυτή την ομάδα Ιδρυμάτων. Τα Ιδρύματα αυτά προσφέρουν προγράμματα σπουδών και έρευνας για την απόκτηση πτυχίου, μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου σπουδών.

Στην κατηγορία ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνεται επίσης το Περιφερειακό Σύστημα Κολεγίων. Τα περιφερειακά Πανεπιστημιακά Κολέγια υποβοηθούν τα Πανεπιστήμια αναλαμβάνοντας την ευθύνη ορισμένων βασικών μαθημάτων σε ορισμένους τομείς σπουδών. Συνήθως είναι δυνατή η απόκτηση πτυχίου βασικών σπουδών μέσω συνδυασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων περιφερειακού Κολεγίου και προγραμμάτων Πανεπιστημίου.

Όλα τα Πανεπιστήμια και τα περισσότερα Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα προσφέρουν προγράμματα σπουδών στην αγγλική γλώσσα για τους ξένους φοιτητές.

Οι τομείς στους οποίους μπορούν οι ξένοι φοιτητές να φοιτήσουν είναι: α) ενέργεια και κλιματολογία, β) ναυτιλιακές επιστήμες, γ) τεχνολογία πληροφοριών-επικοινωνιών, δ) ανθρωπιστικές επιστήμες, ε) δημόσια υγεία, στ) διεθνές ναυτιλιακό δίκαιο, ζ) νομικές σπουδές, η) βελτίωση-ανανέωση δημόσιου τομέα.

Τίτλοι σπουδών

Το Høgskolekandidat (δίπλωμα κολεγίου) δίνεται με την ολοκλήρωση σπουδών δύο χρόνων. Αυτό το δίπλωμα είναι απαραίτητο για να συνεχίσει κάποιος στην απόκτηση πτυχίου Bachelor (βασικό πτυχίο σπουδών). Ο τίτλος αυτός δίνεται από τα περιφερειακά Κολέγια και από αρκετά ιδιωτικά Ινστιτούτα.

Το Bachelor degree (βασικό πτυχίο σπουδών) απονέμεται από όλα τα Πανεπιστήμια, από τα ειδικευμένα Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα ή από τα Πανεπιστημιακά Κολέγια. Τα εθνικά Πανεπιστημιακά Κολέγια των τεχνών δίνουν το αντίστοιχο πτυχίο με την ολοκλήρωση τεσσάρων ετών σπουδών.

Το Master degree (μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών) απονέμεται από τα κρατικά Πανεπιστήμια, τα ειδικευμένα Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, αρκετά Πανεπιστημιακά Κολέγια και ορισμένα ιδιωτικά Ινστιτούτα. Ο κύκλος σπουδών διαρκεί 1½ - 2 χρόνια και ένα μέρος τους περιλαμβάνει ερευνητική εργασία. Σε αρκετά Ιδρύματα τα μαθήματα διδάσκονται στην αγγλική γλώσσα.

Το Professional oriented degree απονέμεται από τα περιφερειακά Ινστιτούτα και ορισμένα ιδιωτικά. Οι σπουδές διαρκούν 4 - 6 χρόνια και οδηγούν σε επαγγελματικά προσόντα σε ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό φορέα.

Doctorat degree (PhD/διδακτορικός τίτλος σπουδών) μπορεί να αποκτήσει κάποιος μετά από 3 χρόνια σπουδών, αφού έχει ολοκληρώσει σπουδές επιπέδου Master ή ένα πρόγραμμα σπουδών ειδίκευσης (professional degree/programme). Αφορά κυρίως ερευνητικά προγράμματα από όλα τα

Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και ορισμένα περιφερειακά Κολέγια και ιδιωτικά Ινστιτούτα.

Σε σχέση με την επιστημονική έρευνα, αξίζει να σημειωθεί ότι το Συμβούλιο Έρευνας της Νορβηγίας που ιδρύθηκε το 2002 παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και εφαρμογή στην στρατηγική της εθνικής έρευνας της χώρας. Δρα ως κυβερνητικός σύμβουλος, προσδιορίζοντας τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες γνώσης και έρευνας, και εξασφαλίζει κεφάλαια για τα ανεξάρτητα ερευνητικά προγράμματα και τη συμμετοχή της χώρας σε διεθνή προγράμματα έρευνας.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Γενικά, οι φοιτητές σε κρατικά Πανεπιστήμια και Πανεπιστημιακά Κολέγια δεν πληρώνουν δίδακτρα. Αυτό ισχύει για όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των προπτυχιακών σπουδών, μεταπτυχιακών προγραμμάτων και Ph.D. προγραμμάτων.

Ωστόσο, οι φοιτητές θα πρέπει να καταβάλλουν ένα τέλος εξαμήνου 300-600 ΝΟΚ (40-80€) κάθε εξάμηνο. Το τέλος αυτό εξασφαλίζει την απαραίτητη φοιτητική ταυτότητα, τη συμμετοχή στις εξετάσεις καθώς επίσης και την ένταξη στην τοπική οργάνωση φοιτητικής πρόνοιας, η οποία με τη σειρά της δίνει το δικαίωμα σε περισσότερες παροχές, όπως μειωμένα ναύλα στα περισσότερα μέσα μαζικής μεταφοράς και χαμηλότερες τιμές εισιτηρίων για διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας της πανεπιστημιούπολης, σε αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.

Από την άλλη, τα περισσότερα ιδιωτικά Ιδρύματα έχουν δίδακτρα για όλα τα προγράμματα και τα μαθήματα τους. Αλλά οι αμοιβές είναι συνήθως σημαντικά χαμηλότερες από εκείνες ανάλογων σπουδών στις περισσότερες χώρες. Ωστόσο, ενδεχομένως και τα κρατικά Πανεπιστήμια ή Πανεπιστημιακά Κολέγια να έχουν δίδακτρα για ορισμένα προγράμματα, τα οποία συνήθως αφορούν προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου.

Παρόλο που το κόστος ζωής στη χώρα είναι από τα υψηλότερα της Ευρώπης, για έναν φοιτητή μπορεί και να μην είναι απλησίαστα υψηλό. Ωστόσο, τα συνολικά προσωπικά έξοδα κάθε φοιτητή είναι αρκετά δύσκολο να υπολογισθούν, διότι εξαρτώνται από τον τρόπο διαμονής του. Στη Νορβηγία υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός δωματίων στις φοιτητικές εστίες για τους ξένους φοιτητές, οι οποίοι μπορούν επίσης να νοικιάσουν διαμέρισμα από κοινού, προκειμένου να μοιραστούν τα έξοδα.

Το Πρόγραμμα Norad Fellowship εξασφαλίζει υποτροφίες για φοιτητές από άλλα κράτη για σπουδές μεταπτυχιακού επιπέδου. Παράλληλα, σε ετήσια βάση τα Πανεπιστήμια και τα Πανεπιστημιακά Κολέγια στη Νορβηγία παρέχουν υποτροφίες για τους σπουδαστές από ξένες χώρες σε ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα ("quota programs"). Για να μάθει κανείς ποια Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και ποια προγράμματα σπουδών περιλαμβάνει, πρέπει να επικοινωνήσει με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν σπουδές μεταπτυχιακού, διδακτορικού επιπέδου και professional degree.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Το ακαδημαϊκό έτος σπουδών ξεκινά από το δεύτερο 15/μερο του Αυγούστου και ολοκληρώνεται στο πρώτο 15/μερο του Μαΐου, έχοντας διάρκεια 10 μηνών. Χωρίζεται σε δύο εξάμηνα, το πρώτο από τα μέσα Αυγούστου ως το τέλος Νοεμβρίου, και το δεύτερο από τα μέσα Ιανουαρίου ως τα μέσα Μαΐου.

Οι αιτήσεις εισαγωγής υποβάλλονται απευθείας στο Πανεπιστημιακό Ίδρυμα. Η κυριότερη προϋπόθεση εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση είναι το απολυτήριο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο παρέχει δικαίωμα εισαγωγής σε κάθε Ίδρυμα. Επειδή υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των φοιτητών, στα περισσότερα προγράμματα σπουδών ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος και η εισαγωγή τους γίνεται βάσει της βαθμολογίας των υποψηφίων.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο υποψήφιος φοιτητής συμμετέχει σε ειδικές εξετάσεις προκειμένου να παρακολουθήσει βασικές πτυχιακές σπουδές. Η επαγγελματική εμπειρία συνυπολογίζεται ως προσόν για την εισαγωγή σε ένα πρόγραμμα σπουδών. Οι υποψήφιοι φοιτητές εκτός από τα κράτη μέλη της Ε.Ε. που επιθυμούν να παρακολουθήσουν βασικές πτυχιακές σπουδές θα πρέπει να έχουν ένα χρόνο επιτυχούς πανεπιστημιακής φοίτηση στη χώρα προέλευσής τους. Η γνώση της νορβηγικής γλώσσας είναι απαραίτητη για τη φοίτηση στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Σε αρκετά περιφερειακά Πανεπιστημιακά Κολέγια πραγματοποιούνται προγράμματα εκμάθησης γλώσσας, αν και υπάρχουν και προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που διδάσκονται στην Αγγλική γλώσσα.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Πληροφορίες για εκπαίδευση, Πανεπιστήμια, εκπαιδευτικά προγράμματα, αγγλόφωνα μεταπτυχιακά, υποτροφίες

- <http://www.siu.no>
- <http://www.studyinnorway.no>

Υπουργείο Παιδείας

- <http://www.regjeringen.no/en/dep/kd.html?id=586>

Norway - the official site in Greece

- <http://www.norway.gr>

Σύλλογοι

- <http://www.ellada.no/>

Norwegian Council for Higher Education

- www.siu.no

NOKUT-Norwegian Agency for Quality Assurance in Education

- www.nokut.no

Research Council of Norway

- www.forskingsradet.no,
- www.nordenedu.net,
- www.odin.dep.no/ufd

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

Οι πανεπιστημιακές σπουδές στη Δανία παρέχουν γνώση και έρευνα στο υψηλότερο διεθνές επίπεδο. Ολοένα και πιο πολλοί φοιτητές ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν ή και να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη Δανία, όπου, ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν καταβάλλουν δίδακτρα, ενώ τα έξοδα διαβίωσης είναι σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με άλλα κράτη.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν το δικαίωμα στις ίδιες ιατρικές παροχές ως μόνιμοι κάτοικοι της Δανίας όταν χρειάζονται ιατρική θεραπεία εάν έχουν την κάρτα Ευρωπαϊκής Ιατρικής Μέρимνας (EHIC).

Τα πτυχία που προσφέρονται

Στη Δανία τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διακρίνονται σε: Πανεπιστήμια (Universitet), Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης (Centre Høijere) (Uddannelsesinstitutioner), Ινστιτούτα Ανώτατης Εκπαίδευσης (Centre for Videregaende Uddanneiser), Ακαδημίες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Erhvervsakademier). Ειδικότερα:

- Ο πανεπιστημιακός τομέας περιλαμβάνει 12 Πανεπιστήμια, που περιλαμβάνουν διάφορες σχολές, ενώ κάποια είναι ειδικευμένα σε συγκεκριμένους τομείς σπουδών. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και 13 Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης που παρέχουν εξειδικευμένες γνώσεις σε τομείς όπως η μηχανική, φαρμακευτική, γεωπονική, οικονομικές σπουδές, αρχιτεκτονική, καλές τέχνες και τη μουσική.
- Τα Ινστιτούτα Ανώτατης Εκπαίδευσης, στα οποία πρόσφατα έγιναν σημαντικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της συγχώνευσης τοπικών (περιφερειακών) Κολλεγίων. Τα Ινστιτούτα έχουν κυρίως επαγγελματικό προσανατολισμό και συνδυάζουν θεωρητικές σπουδές με πρακτική εφαρμογή και εφαρμοσμένη έρευνα σε διαφορετικούς τομείς.
- Οι Ακαδημίες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης παρέχουν σύντομους και μεσαίας διάρκειας κύκλους σπουδών ιδιαίτερα στους τομείς των εμπορικών, τεχνικών σπουδών, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής εργασίας και της υγείας.

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Δανίας προσφέρουν πάνω από 500 προγράμματα απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλων σπουδών. Αρκετά από αυτά είναι διετούς διάρκειας και διδάσκονται εξ' ολοκλήρου στην Αγγλική Γλώσσα και άπτονται των Επιστημών Υγείας, των Φυσικών, των Κοινωνικών και των Τεχνολογικών Επιστημών.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Στις μεγάλες πόλεις της Δανίας είναι δύσκολο να βρει ένας φοιτητής μέρος για να μείνει κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Οι φοιτητές άλλων κρατών θα πρέπει να έρχονται σε επικοινωνία με το Ίδρυμα στο οποίο θα φοιτήσουν για πληροφορίες σχετικά με τη στέγαση. Το Γραφείο Υποδοχής του Ιδρύματος συχνά βοηθά τους ξένους φοιτητές στον τρόπο διαμονής τους. Γενικότερα, για τους φοιτητές, υπάρχουν τρεις δυνατότητες διαμονής:

- να νοικιάσουν δωμάτιο σε φοιτητική εστία,
- να νοικιάσουν ένα δωμάτιο στην οικία μιας οικογένειας, ή
- να νοικιάσουν ένα διαμέρισμα με άλλους φοιτητές.

Γενικά, δεν υπάρχουν περιορισμοί στους τρόπους οικονομικής υποστήριξης και υποτροφιών που προσφέρονται εθνικά ή από τα ίδια τα Ινστιτούτα στους διεθνείς (ξένους) φοιτητές των πτυχιακών σπουδών. Ένας σημαντικός

αριθμός υποτροφιών προσφέρονται κάθε χρόνο από δανικούς βιομηχανικούς φορείς και εταιρίες, οι οποίες είναι ανοικτές προς τους ξένους φοιτητές.

Παράλληλα, τα δανικά Πανεπιστήμια προσφέρουν κάποιες υποτροφίες για συγκεκριμένα μεταπτυχιακά προγράμματα στα πλαίσια διμερών συμφωνιών με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα άλλων χωρών (Erasmus Mundus Master Courses). Επίσης, υποτροφίες προσφέρει και η δανική κυβέρνηση για άριστους φοιτητές που επιθυμούν να ακολουθήσουν σπουδές σχετικές με τη δανική γλώσσα και πολιτισμό.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Κατά κανόνα το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και διαιρείται σε δύο εξάμηνα, από το Σεπτέμβριο ως τον Ιανουάριο, και από το Φεβρουάριο έως το τέλος του Ιουνίου.

Οι υποψήφιοι φοιτητές για την παρακολούθηση βασικών πτυχιακών σπουδών θα πρέπει να είναι κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ισότιμου του αντίστοιχου δανικού. Για τα περισσότερα προγράμματα θεωρείται απαραίτητη η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας και της δανικής - θα πρέπει να επιτύχουν στις εξετάσεις Studierproven I dansk som andetsprog.

Για την εισαγωγή σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα οι υποψήφιοι πρέπει να πλοιοούν τις προϋποθέσεις εισαγωγής που θέτει το Πανεπιστήμιο που προσφέρει το μεταπτυχιακό της προτίμησής τους. Γενικά, για τα μεταπτυχιακά που διδάσκονται στα αγγλικά, θα χρειαστεί:

- να αναγνωρισθεί ο προπτυχιακός τίτλος σπουδών τους από το αρμόδιο Γραφείο για τα Πανεπιστήμια του Υπουργείου Επιστήμης, Καινοτομίας και Ανώτατης Εκπαίδευσης, και να γίνει μια αντιστοιχία του στο εκπαιδευτικό σύστημα της Δανίας, και
- να έχουν πιστοποιημένη γνώση της Αγγλικής γλώσσας.

Σε ορισμένες σχολές απαιτείται από τους υποψήφιους ικανοποιητική βαθμολογία στα μαθήματα της επιλογής σπουδών, ή επαγγελματική εμπειρία.

Υπάρχουν αρκετές δυνατότητες εκμάθησης της γλώσσας στη Δανία. Αν κάποιος επιθυμεί να παρακολουθήσει ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα που διδάσκεται στα Δανικά, θα πρέπει να έχει αποδεδειγμένα καλή γνώση της γλώσσας στις ειδικές εξετάσεις πιστοποίησης 'Danish as a Foreign Language' ('Studierproven i dansk som andetsprog') or 'Danish Test 2' ('Danskprøve 2') ή 'Danish Test 3' ('Danskprøve 3'). Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα να εγγραφεί πρώτα σε ένα προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών που διδάσκεται στα αγγλικά, να παρακολουθήσει δωρεάν στο πανεπιστήμιο μαθήματα Δανικών, και όταν μάθει τη γλώσσα σε ικανοποιητικό βαθμό να συνεχίσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές στα Δανικά.

Χρήσιμες Διευθύνσεις

Πρεσβεία Δανίας: Τηλ : 210 – 7256440, 450 Μουρούζη 10, Κολωνάκι

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Πληροφορίες για εκπαίδευση, Πανεπιστήμια, εκπαιδευτικά προγράμματα, αγγλόφωνα μεταπτυχιακά, υποτροφίες

- <http://studyindenmark.dk/>

Υπουργείο Παιδείας Δανίας

- <http://www.umv.dk/>
- <http://eng.uvm.dk/>

Επαγγελματικός Οδηγός του Υπουργείου Παιδείας της Δανίας

- <http://www.ug.dk/>

Γραφείο για τα Πανεπιστήμια του Υπουργείου Επιστήμης, Καινοτομίας και Ανώτατης Εκπαίδευσης (Danish Agency for Universities and Internationalization, Τμήμα του Ministry of Science, Innovation and Higher Education)

- <http://en.iu.dk/>

Πληροφορίες για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών

- <http://en.iu.dk/recognition>

Κινητικότητα των Ελλήνων Ερευνητών στη Δανία. Ένας Οδηγός με χρήσιμες πληροφορίες για τη μετακίνηση, την καθημερινή ζωή, τις σπουδές και την εργασία στη Δανία.

- <http://old.certh.gr/libfiles/PDF/MOBIL-63-RES-GUIDE-DK-21-09-2005-el.pdf>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

Η Σουηδία διαθέτει παράδοση πολλών ετών στην εκπαίδευση και στην έρευνα, καθώς Πανεπιστήμια λειτουργούν στη χώρα από τον 15^ο ήδη αιώνα. Το παρόν εκπαιδευτικό σύστημα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Σουηδίας διαμορφώθηκε με νόμο που ισχύει από το 1993. Βασικός στόχος της μεταρρύθμισης είναι ότι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα έχουν ελευθερία στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών. Αυτό εξασφαλίζει στους φοιτητές τη δυνατότητα συμμετοχής τους στη διαμόρφωση του επιπέδου μόρφωσης και εκπαίδευσής τους. Η κυβέρνηση ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με διάφορες βιομηχανίες και επιχειρήσεις του πολιτιστικού και δημόσιου τομέα.

Οι περισσότεροι αλλοδαποί φοιτητές πηγαίνουν στη Σουηδία μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγής σε επίπεδο προπτυχιακό ή για την εκτέλεση έρευνας στα πλαίσια της μεταπτυχιακής τους εκπαίδευσης. Περίπου 20% των φοιτητών που εκτελούν έρευνα στα πλαίσια προγραμμάτων διδακτορικού είναι αλλοδαποί.

Κάθε ξένος φοιτητής χρειάζεται άδεια παραμονής για να φοιτήσει στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης στη Σουηδία. Οι φοιτητές που προέρχονται από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρειάζονται άδεια παραμονής εάν μείνουν στη Σουηδία χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από 3 μήνες. Κάθε φοιτητής που σπουδάζει σε Πανεπιστήμιο ή Πανεπιστημιακό Κολλέγιο μπορεί να εργασθεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του χωρίς άδεια εργασίας. Ωστόσο, πριν από την άφιξή του στη Σουηδία, κάθε ξένος φοιτητής χρειάζεται να εξασφαλίσει πιστοποιητικό κάλυψης ιατρικής ασφάλισης. Για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχονται υπηρεσίες ιατρικής περίθαλψης εάν είναι εγγεγραμμένοι σε κάποιο δημόσιο σύστημα υγείας στη χώρα προέλευσής τους, όπου πρέπει να εκδοθεί στο φοιτητή το έντυπο E128. Όσοι φοιτητές δεν έχουν κρατική ιατρική ασφάλιση είναι υποχρεωμένοι να έχουν ιδιωτική, καθώς η ιατρική μέριμνα στη Σουηδία είναι αρκετά ακριβή χωρίς ασφάλιση.

Τα πτυχία που προσφέρονται

Στη Σουηδία, η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση παρέχεται από τα Πανεπιστήμια και τα Πανεπιστημιακά Κολέγια. Τα Πανεπιστήμια είναι τα μόνα ιδρύματα που προσφέρουν σπουδές επιπέδου Licentiale Doctorate (PhD) και έρευνα. Οι βασικές πτυχιακές σπουδές είναι ισότιμες και στους δύο τύπους Ιδρυμάτων. Υπάρχουν 33 κρατικά Πανεπιστήμια - Πανεπιστημιακά κολλέγια σε ολόκληρη τη χώρα, και επιπλέον 26 Πανεπιστημιακά Κολλέγια επιστημών στον τομέα υγείας.

Η δομή της προπτυχιακής εκπαίδευσης στη Σουηδία διαφέρει σημαντικά από αυτή των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Η παρακολούθηση ενός προγράμματος ή ενός μαθήματος μετρείται σε μονάδες (credits). Ένα ακαδημαϊκό έτος συνήθως αντιστοιχεί σε 40 credits. Οι **προπτυχιακοί τίτλοι σπουδών** διαχωρίζονται σε γενικούς & επαγγελματικούς τίτλους, οι οποίοι είναι οι εξής:

- **Högskoleexamen (University Diploma)** που απονέμεται από τα Πανεπιστήμια και τα Πανεπιστημιακά Κολλέγια με την ολοκλήρωση 2 χρόνων φοίτησης, με την οποία ο φοιτητής αποκτά γνώσεις επαγγελματικής ειδίκευσης σε ένα συγκεκριμένο τομέα σπουδών.

- **Kandidatexamen (Bachelor's degree)** που αποτελεί τον τίτλο βασικών σπουδών, που διαρκούν 3 χρόνια τόσο στα Πανεπιστήμια όσο και στα Πανεπιστημιακά Κολλέγια.

Σε επίπεδο **μεταπτυχιακών σπουδών** υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες σπουδών:

- **Magisterexamen med ämnesbredd:** είναι μια επιλογή για τους φοιτητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις ακαδημαϊκές σπουδές τους σε ένα διαφορετικό τομέα σπουδών από αυτόν του βασικού πτυχίου τους.
- **Magisterexamen med ämnesdjup:** δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να στηριχτούν στις βασικές πτυχιακές γνώσεις τους και να εμβαθύνουν, να ειδικευθούν σε ένα συγκεκριμένο πεδίο των σπουδών τους.
- **Vrkesexamen (Professional degree):** υπάρχουν 50 επαγγελματικά διπλώματα τα οποία χορηγούνται εφόσον έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα σπουδών διαφορετικής διάρκειας. Εάν ο φοιτητής έχει αποκτήσει βασικό τίτλο σπουδών (Bachelor's degree), τότε για την απόκτησή του απαιτούνται επιπλέον 2 χρόνια σπουδών. Επιπλέον, μπορεί κάποιος υποψήφιος φοιτητής να αποκτήσει το professional degree με την ολοκλήρωση 5 1/2 ετών σπουδών. Αυτός ο τίτλος σπουδών απονέμεται σε τομείς που αφορούν κυρίως επαγγέλματα που συνδέονται με το νόμο, την κοινωνική εργασία, την τέχνη, την ιατρική, την εκπαίδευση, την μηχανική, την γεωργία και δασοπονία.
- **Licentiatexamen (Licentiate degree):** απονέμεται μετά την απόκτηση Master's degree και οι σπουδές περιλαμβάνουν διδασκαλία και έρευνα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης. Για την απόκτησή του απαιτούνται 2 χρόνια σπουδών.
- **Doktorsexamen (Doctorate or PhD):** μπορούν να το παρακολουθήσουν όσοι έχουν ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές. Οι σπουδές αυτές περιλαμβάνουν εργαστηριακή έρευνα, τη συγγραφή πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας και διαρκούν 4 χρόνια.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Για τα έξοδα διαβίωσης οι αλλοδαποί φοιτητές χρειάζονται το λιγότερο 6,300 SEK το μήνα, που αντιστοιχούν περίπου σε 700€. Η δυνατότητα διαμονής των φοιτητών διαφέρει σημαντικά από τόπο σε τόπο φοίτησης. Συνήθως υπάρχει μεγαλύτερη ευκολία στις μικρές πόλεις, ενώ η κατάσταση είναι αρκετά δύσκολη στις μεγάλες πόλεις και σε εκείνες που δέχονται αρκετούς ξένους φοιτητές.

Ειδικότερα σε σχέση με τη διαμονή στις φοιτητικές εστίες, η διαχείριση πραγματοποιείται από τους φοιτητικούς συνδέσμους. Το κόστος των δωματίων ποικίλει μεταξύ SEK 2,000 - SEK 3,000 το μήνα, ανάλογα με το Πανεπιστήμιο και την πόλη. Καθώς ο αριθμός δωματίων στις φοιτητικές εστίες είναι περιορισμένος, συνίσταται στους υποψήφιους φοιτητές να κάνουν αίτηση για στέγη στην εστία αμέσως μόλις γίνουν δεκτοί στο πανεπιστήμιο της επιλογής τους.

Η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία είναι χρηματοδοτούμενη από το κράτος και δεν υπάρχουν διδάκτρα στα Πανεπιστήμια και τα Πανεπιστημιακά Κολλέγια. Κόστος σπουδών υπάρχει μόνο σε επιλεγμένα προγράμματα ιδιωτικών Πανεπιστημίων. Ωστόσο, οι φοιτητές υποχρεούνται να πληρώσουν το ποσό 15-40€ για την εγγραφή μέλους της φοιτητικής ένωσης, ενώ απαιτείται και μηνιαία συνδρομή. Οι φοιτητικές ενώσεις

προσφέρουν πληροφορίες και παροχές σε θέματα όπως στέγαση, ιατρική μέριμνα, φοιτητικές δραστηριότητες κ.λπ.

Οι φοιτητές καλούνται επίσης να αγοράζουν τα βιβλία σπουδών τους. Απαιτούνται περίπου 75€ περίπου το μήνα για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Αρκετές φοιτητικές ενώσεις οργανώνουν την διαδικασία αγοράς των βιβλίων σε ομαδικό επίπεδο ώστε να είναι αρκετά προσιτή η τιμή τους.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στη Σουηδία δεν προσφέρουν υποτροφίες σε φοιτητές. Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να κάνουν αίτηση στο πρόγραμμα υποτροφιών που προσφέρει το Σουηδικό Ινστιτούτο. Πιο συγκεκριμένα, το Ινστιτούτο προσφέρει περιορισμένο αριθμό υποτροφιών (περίπου 500 υποτροφίες το έτος) για μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα (Guest Scholarships) διάρκειας από 3 μήνες έως και ένα ακαδημαϊκό έτος (9 μήνες), καλύπτοντας τα έξοδα διαβίωσης.

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησης μεταπτυχιακών σπουδών είναι η εργασία ως διδακτορικός φοιτητής. Το 46% των φοιτητών-ερευνητών χρηματοδοτούν τις σπουδές τους με αυτό τον τρόπο. Μόνο στο 10% των φοιτητών που εκτελούν έρευνα σε διδακτορικό πρόγραμμα δίδεται η δυνατότητα χρηματοδότησης με επίδομα σπουδών (study grant), ενώ στο 11% παρέχεται άλλων ειδών οικονομική ενίσχυση μέσω του πανεπιστημίου. Ένα 9% σπουδάζει με υποτροφία από φορέα εκτός πανεπιστημίου και το 24% συνδυάζει χρηματοδότηση από την πανεπιστημιακή έρευνα και εργασία εκτός πανεπιστημίου.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Το ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε δύο εξάμηνα. Το πρώτο εξάμηνο διαρκεί συνήθως από τα μέσα ή το τέλος Αυγούστου έως τα μέσα Ιανουαρίου, και το δεύτερο εξάμηνο διαρκεί από τα μέσα Ιανουαρίου έως τις αρχές Ιουνίου.

Για την εισαγωγή στα Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ο υποψήφιος φοιτητής πρέπει να είναι κάτοχος απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και να πληροί τις ειδικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που απαιτούν από τους υποψήφιους τα ιδρύματα. Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν κυρίως ειδικές γνώσεις συναφείς με το πρόγραμμα σπουδών που θα παρακολουθήσουν στα πανεπιστήμια ή στα πανεπιστημιακά κολέγια. Η ευθύνη για την εισαγωγή και την επιλογή των φοιτητών ανήκει στα ίδια τα Ιδρύματα τα οποία αποφασίζουν ποια κριτήρια επιλογής θα ισχύουν για την εισαγωγή στις σχολές τους. Οι αιτήσεις εισαγωγής των υποψήφιων φοιτητών κατατίθενται στο Εθνικό Κέντρο Εισαγωγής στην Τριτοβάθμιας Εκπαίδευση (National Admissions Office for Higher Education), το οποίο έχει τη συνολική ευθύνη για την διεξαγωγή των εισαγωγικών εξετάσεων που πραγματοποιούν τα ιδρύματα δύο φορές το χρόνο.

Για την παρακολούθηση βασικών πτυχιακών σπουδών οι φοιτητές πρέπει να έχουν πτυχίο επάρκειας στην σουηδική γλώσσα ή να επιτύχουν στην εθνική εξέταση πιστοποίησης γλώσσας TISUS (Test in Swedish for University Studies). Αρκετά πανεπιστήμια προσφέρουν προπαρασκευαστικά μαθήματα εκμάθησης της σουηδικής γλώσσας και τη διαδικασία εξετάσεων TISUS. Για όσους παρακολουθήσουν βασικές σπουδές και μεταπτυχιακές σπουδές που διδάσκονται στα αγγλικά απαιτείται καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Οι αιτήσεις εισαγωγής για το χειμερινό εξάμηνο γίνονται από τον Φεβρουάριο έως 15 Απριλίου και για το εαρινό εξάμηνο από τον Αύγουστο έως 15 Οκτωβρίου.

Για τους φοιτητές που θέλουν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές ή σπουδές ερευνητικού επιπέδου οι αιτήσεις εισαγωγής κατατίθενται απευθείας στο ίδρυμα της επιλογής τους. Η αποδοχή σε πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών εξαρτάται από τις ακαδημαϊκές επιδόσεις του υποψήφιου σε προπτυχιακό επίπεδο. Ο υποψήφιος πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά την Αγγλική γλώσσα ενώ σε αρκετά τμήματα δεν έχουν ως προαπαιτούμενο την γνώση της Σουηδικής γλώσσας. Παρόλα αυτά, είναι καλό ο υποψήφιος να γνωρίζει τη Σουηδική γλώσσα καθώς είναι πιθανό μέρος των μαθημάτων και σεμιναρίων πραγματοποιούνται στα Σουηδικά.

Ο φάκελος υποψηφιότητας για διδακτορικές σπουδές πρέπει να περιλαμβάνει εκτός από την αίτηση, επίσημα αντίγραφα πτυχίων / διπλωμάτων, αναλυτικής βαθμολογίας, γνώσεις γλωσσών, πτυχιακή/διπλωματική εργασία, συστατικές επιστολές και όσα άλλα δικαιολογητικά μπορεί να ζητάει κατά περίπτωση το κάθε τμήμα. Συχνά απαιτούνται επίσημες μεταφράσεις των παραπάνω εγγράφων. Επίσης μπορεί να ζητηθεί ένα "σχέδιο χρηματοδότησης" των σπουδών του υποψηφίου που θα συνοδεύει την αίτηση. Ειδικά για τις αιτήσεις για διδακτορικές σπουδές, όλο και ορισμένα τμήματα δέχονται αιτήσεις με προκαθορισμένες ημερομηνίες υποβολής ενώ αρκετά δέχονται διδακτορικούς φοιτητές καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Σπουδές στη Σουηδία

- <http://www.studyinsweden.se/>
- <http://www.sweden.se/eng/Home/Education/>
- <http://www.studyinsweden.se/>

Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών

- <http://www.doktorandhandboken.nu/>

Υποτροφίες για Σπουδές στη Σουηδία

- <http://www.swedenintouch.se/>

Network for International Students

- <http://www.swedenintouch.se/>

Σουηδικό Ίδρυμα Διεθνούς συνεργασίας στην έρευνα

- <http://www.stint.se/>

Σουηδικό Ινστιτούτο

- <http://www.si.se/Svenska/>

SUHF - Σύνδεσμος Ανώτατης Εκπαίδευσης στη Σουηδία

- <http://www.suhf.se/>

Ministry of education and Science

- www.regeringen.se

National Agency for Higher Education

- www.hsv.se

Nordic Association of Universities

- www.suhf.se

Department for Research Cooperation (SAREC):

- www.sida.se

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία, τα προγράμματα σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, μεταξύ του "παλιού" και "νέου" πανεπιστημιακού συστήματος. Αντίστοιχα υπάρχουν "new degrees", πτυχία που απονέμονται μετά το 1999 - σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση που συμφωνήθηκε στη Συνδιάσκεψη της Μπολόνια - και τα "old degrees", που απονέμονται σύμφωνα με το εκπαιδευτικό σύστημα πριν το 1999.

Η ανώτατη εκπαίδευση στην Ιταλία είναι δομημένη σε ένα σύστημα, το οποίο αποτελείται από δύο κύριους άξονες: α) την πανεπιστημιακή εκπαίδευση, β) μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση παρέχεται από 83 πανεπιστημιακά ιδρύματα. Η μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση περιλαμβάνει 4 διαφορετικές κατηγορίες σπουδών: ανώτατες σχολές καλών τεχνών και σχεδίου, ανώτατη εκπαίδευση στη σχολή μεταφραστών, ανώτατη σχολή παιδαγωγικής εκπαίδευσης καθώς και εθνικές ακαδημίες θεάτρου και χορού και την Εθνική Σχολή Κινηματογράφου. Η μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση αναφέρεται επίσης και σε αρκετούς ειδικευμένους τομείς όπως βιβλιοθηκονομία, διπλωματία, συντήρηση - αναστήλωση, στρατιωτικές σπουδές, κ.α.

Τα πτυχία που προσφέρονται

Η ανώτατη εκπαίδευση προσφέρεται από τους εξής φορείς:

- Τα Κρατικά Πανεπιστήμια (Università statale), τα οποία προσφέρουν γνώσεις και επιστημονική έρευνα και οργανώνουν κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών με παρακολούθηση μαθημάτων - σεμιναρίων και έρευνας.
- Τα Μη Κρατικά Πανεπιστήμια Università non statale είναι αναγνωρισμένα από το κράτος και προσφέρουν αντίστοιχου επιπέδου σπουδές όπως τα κρατικά.
- Τα Τεχνολογικά Πανεπιστήμια (Politecnici), τα οποία επικεντρώνονται κυρίως στους τομείς της Αρχιτεκτονικής και Μηχανικής και υιοθετούν το ίδιο εκπαιδευτικό σύστημα όπως τα κρατικά πανεπιστήμια.
- Το Πανεπιστήμιο Ξένων Φοιτητών Foreigners (Università per Stranieri) είναι κρατικό ινστιτούτο ειδικευμένο στη διδασκαλία και έρευνα για την ανάπτυξη και διάδοση της ιταλικής γλώσσας, πολιτισμού και λογοτεχνίας.
- Τα Ανώτατα Ιδρύματα (Scuole Superiori) είναι αναγνωρισμένα με ειδική νομοθετική ρύθμιση από το κράτος ως ινστιτούτα ειδικευμένα στην παροχή στους φοιτητές μεταπτυχιακών σπουδών και επιστημονικής έρευνας. Προσφέρουν κυρίως διδακτορικές σπουδές.
- Τα Ανοικτά Πανεπιστήμια (Università telematiche) είναι μη-κρατικά πανεπιστήμια ειδικευμένα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση τα οποία είναι αναγνωρισμένα από το κράτος.

Τίτλοι σπουδών

Βάσει της διάκρισης ανάμεσα στα παλαιά και νέα πτυχία οι τίτλοι σπουδών που απονέμονται ορίζονται ως εξής:

Νέα Πτυχία:

- Laurea (L/L3) απονέμεται με την ολοκλήρωση του 1ου κύκλου σπουδών (πτυχίο βασικών σπουδών). Για την απόκτησή του απαιτείται παρακολούθηση μαθημάτων διάρκειας 3 χρόνων και είναι ισότιμο του bachelor-level degree.

- Laurea Specialistica (LS), όπου οι σπουδές για την απόκτησή του περιέχουν ένα θεωρητικό μέρος και ειδικευμένες σπουδές σε ένα συγκεκριμένο πεδίο. Απονέμεται μετά από 2 χρόνια σπουδών και είναι προαπαιτούμενο η απόκτηση του πτυχίου Laurea. Αποτελεί το 2ο κύκλο σπουδών (μεταπτυχιακές) και αντιστοιχεί στο Master-level degree. Για να απονεμηθεί ο συγκεκριμένος τίτλος, απαιτούνται να συμπληρωθούν 300 μονάδες CFU (Crediti Formativi Universitari). Ο κάτοχος του τίτλου Laurea διαθέτει ήδη 180 μονάδες CFU.
- Dottorato di Ricerca (DR), το οποίο αποτελεί τον 3ο κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών ως συνέχεια των μεταπτυχιακών σπουδών και οργανώνεται από ορισμένα πανεπιστήμια. Οι σπουδές διαρκούν 3 χρόνια όμως σε ορισμένους τομείς το χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερο. Το DR πρόγραμμα περιλαμβάνει πρωτότυπη έρευνα σε ένα συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο και είναι αντίστοιχο του Research doctorate.
- Diploma di Specializzazione di 2o livello (DS2), το οποίο περιλαμβάνεται στον 3ο κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών με επαγγελματικό προσανατολισμό και οι σπουδές του εφοδιάζουν τους φοιτητές με γνώση και ικανότητες για επαγγελματικές δραστηριότητες. Οι σπουδές διαρκούν 2-6 χρόνια και επικεντρώνονται στους τομείς της ιατρικής οδοντιατρικής, νομικής, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αποδεκτοί σ' αυτό τον κύκλο σπουδών γίνονται όσοι έχουν πτυχίο Laurea Specialistica (LS).
- Master Universitario di 1o livello (MU1), το οποίο περιλαμβάνεται στο 2ο κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών και είναι ακαδημαϊκού τύπου ή επαγγελματικού προσανατολισμού. Για την παρακολούθηση αυτού του επιπέδου σπουδών απαιτείται η απόκτηση Laurea (L3). Ο κύκλος σπουδών του διαρκεί 1 χρόνο.
- Master Universitario di 2o livello (MU2), το οποίο μπορεί να αποκτήσει κανείς μετά από το Laurea Specialistica (LS) ως συνέχεια στον 3ο κύκλο σπουδών. Οι σπουδές διαρκούν τουλάχιστον 1 χρόνο και αποτελεί όπως και το (MU1) προσόν εξέλιξης για τους εργαζόμενους στη δημόσια και ιδιωτική διοίκηση.
- Attestati/Diplomi di formazione permanente e ricorrente. Τα ιταλικά πανεπιστήμια οργανώνουν ανώτερες επιστημονικές σπουδές και προγράμματα ανώτατης συνεχιζόμενης εκπαίδευσης τα οποία διαρκούν μερικούς μήνες. Αποδεκτοί σ' αυτό τον κύκλο σπουδών γίνονται οι πτυχιούχοι L3 και LS. Η δομή των μαθημάτων είναι αυτόνομη από κάθε πανεπιστήμιο. Με την ολοκλήρωση των σπουδών απονέμονται οι παραπάνω τίτλοι.

Παλαιά Πτυχία:

- Diploma Universitario (DU), το οποίο απονέμεται ως τίτλοι των βασικών πτυχιακών σπουδών (1ος κύκλος σπουδών). Οι σπουδές διαρκούν 3 χρόνια και περιλαμβάνει εκτός του θεωρητικού μέρους και πρακτική άσκηση.
- Diploma di Laurea (DL), το οποίο ανήκει στον 2ο κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών και εφοδιάζει τους φοιτητές με γνώσεις σε υψηλό επίπεδο θεωρητικής κατάρτισης. Μπορεί κάποιος υποψήφιος φοιτητής να παρακολουθήσει αυτό τον κύκλο σπουδών είτε με το απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε ως πτυχιούχος DU. Στην δεύτερη περίπτωση οι υποψήφιοι παρακολουθούν προγράμματα μαθημάτων διάρκειας 2 χρόνων. Η διάρκεια σπουδών είναι 4-6 χρόνια ανάλογα με τον τομέα σπουδών.
- Diploma di Dottorato di Ricerca (DR): ισχύει όπως στα "νέα πτυχία".

- Diploma di Specializzazione (DS).
- Attestati/Diplomi di formazione permanente e ricorrente.

Ειδικότερα για τις μεταπτυχιακές σπουδές, το Ιταλικό Πανεπιστημιακό σύστημα εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε πάνω corsi di laurea magistrale 2ου επιπέδου. Πολυάριθμα είναι επίσης και τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που οδηγούν σε Master και Ph.D. (πάνω από 1800), καθώς και τα αγγλόφωνα τμήματα σπουδών (Οικονομία, Αρχιτεκτονική, Ιατρική κ.λπ.).

Το διδακτορικό δίπλωμα είναι, σύμφωνα με το νόμο, ένας ακαδημαϊκός τίτλος «που ισχύει αποκλειστικά στο πλαίσιο της επιστημονικής έρευνας». Επομένως, ο τίτλος δεν έχει άμεση νομική ισχύ (στην Ιταλία), αλλά παραμένει ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος για την κατάρτιση των νέων ερευνητών στα Πανεπιστήμια. Δε θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή στο διδακτορικό ή απόκτηση άλλου μεταπτυχιακού τίτλου.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Τα πανεπιστήμια και τα άλλα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης καθορίζουν τα δίδακτρα τους, όπου υπάρχει ένα νόμιμο ελάχιστο ποσό για εγγραφή και μέγιστο ποσό για τη συνεισφορά των φοιτητών στο κόστος συντήρησης και εξυπηρέτησής τους. Τα δίδακτρα είναι περίπου 800-1000€ για κάθε χρόνο και διαφοροποιούνται κατά πανεπιστήμιο. Στα ιδιωτικά πανεπιστήμια τα δίδακτρα είναι σαφώς υψηλότερα. Για την παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών ή μαθημάτων ειδίκευσης τα δίδακτρα είναι υψηλότερα και καθορίζονται από το κάθε πανεπιστήμιο.

Το τοπικό γραφείο EDISU (Ente per il Diritto allo Studio Universitario) βοηθά τους φοιτητές για τη διαμονή τους. Ωστόσο, η εξασφάλιση στέγης στις φοιτητικές εστίες είναι αρκετά δύσκολη και οι φοιτητές θα πρέπει να αναζητούν στέγη σε διαμερίσματα ή ενοικιαζόμενα δωμάτια. Το μηνιαίο κόστος ζωής στην Ιταλία μπορεί να υπολογιστεί κατά μέσο όρο σε 800 €.

Οι ξένοι φοιτητές έχουν δικαιώματα όπως οι Ιταλοί φοιτητές ως προς απαιτήσεις για χρηματική βοήθεια. Αυτή περιλαμβάνει υποτροφίες, φοιτητικά δάνεια, παροχή στέγης, κουπόνια σίτισης και γενικότερα υπηρεσίες που συντονίζει το DSU γραφείο (Diritto allo studio universitario) του κάθε πανεπιστημίου.

Για τους Ευρωπαίους πολίτες ειδικότερα, προβλέπονται υποτροφίες εφόσον πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις (συνήθως σχετικές με το ετήσιο εισόδημα του υποψηφίου).

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Το ακαδημαϊκό έτος στην Ιταλία διαιρείται σε δύο εξάμηνα. Το πρώτο αρχίζει τον Σεπτέμβριο/Οκτώβριο και τελειώνει Ιανουάριο/Φεβρουάριο. Το δεύτερο ξεκινά τον Φεβρουάριο και ολοκληρώνεται τον Ιούλιο. Κάθε εξάμηνο έχει διάρκεια 14 διδακτικές εβδομάδες και εξεταστική περίοδο 6 εβδομάδων.

Η βασική απαίτηση εισαγωγής στην ανώτατη τριτοβάθμια εκπαίδευση για κύκλους σπουδών που οδηγούν στη λήψη διπλώματος (diploma universitatio) ή πτυχίου (Laurea) είναι το απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι υποψήφιοι φοιτητές των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να φοιτήσουν ελεύθερα στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Οι εισαγωγικές εξετάσεις διεξάγονται με κριτήρια και όρους που καθορίζονται από τα πανεπιστήμια και δημοσιεύονται στις σχετικές προκηρύξεις διαγωνισμών. Για την φοίτησή τους πρέπει να γνωρίζουν την ιταλική γλώσσα και η εξέταση είναι υποχρεωτική. Το

κέντρο εκμάθησης γλώσσας του κάθε ινστιτούτου αξιοποιεί και συντονίζει τα μαθήματα γλώσσας για τους υποψήφιους φοιτητές.

Ωστόσο, η πρόσβαση είναι περιορισμένη για αρκετούς κύκλους σπουδών όπου ο αριθμός εισακτέων καθορίζεται από το κράτος και προβλέπονται ειδικές εισαγωγικές εξετάσεις. Αυτές οι σπουδές αφορούν σε κύκλους σπουδών επιπέδου διπλώματος (diploma) και πτυχίου (laurea) στις ιατρικές σχολές, στις αρχιτεκτονικές σχολές καθώς και σε σχολές όπου η διδακτική διαδικασία προβλέπει υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

Για την εγγραφή ενός υποψήφιου φοιτητή σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι απαραίτητα τα παρακάτω δικαιολογητικά σε επίσημη μετάφραση:

- Πιστοποιητικό πτυχίου (πρωτότυπο) επικυρωμένο από την αρμόδια νομαρχία με την επισημείωση της Χάγης (APOSTILLE) συν ένα επικυρωμένο φωτοαντίγραφο.
- Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (πρωτότυπο, όπου θα αναφέρονται ο κύκλος σπουδών και τα προβλεπόμενα εξάμηνα) επικυρωμένο από την αρμόδια νομαρχία με την επισημείωση της Χάγης (APOSTILLE) συν ένα επικυρωμένο φωτοαντίγραφο.
- Πρωτότυπο απολυτήριο Λυκείου επικυρωμένο από την αρμόδια νομαρχία με την επισημείωση της Χάγης (APOSTILLE) συν ένα επικυρωμένο φωτοαντίγραφο.
- Πιστοποιητικό γέννησης (απαραίτητα τα στοιχεία διεύθυνσης και υπηρεσιότητας) με πρόσφατη θεωρημένη φωτογραφία, επικυρωμένο από την αρμόδια νομαρχία με την επισημείωση της Χάγης (APOSTILLE) συν ένα επικυρωμένο φωτοαντίγραφο.
- Δύο (2) πρόσφατες φωτογραφίες όμοιες με την παραπάνω
- Αίτηση προεγγραφής (το έντυπο χορηγείται από το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο).

Προαιρετικά μπορούν να κατατεθούν

- Συστατικές επιστολές καθηγητών
- Πτυχία ξένων γλωσσών

Η πρόσβαση σε σπουδές διδακτορικού επιπέδου προϋποθέτει κατοχή πανεπιστημιακό πτυχίο ή άλλος ισότιμου τίτλου. Σε γενικές γραμμές προβλέπονται από 3 μέχρι 10 θέσεις για κάθε διδακτορικό. Για την εισαγωγή απαιτούνται γραπτές εξετάσεις και συνέντευξη. Οι θέσεις και οι διαδικασίες εγγραφής ρυθμίζονται, όπως και άλλες λεπτομέρειες, από την προκήρυξη του διαγωνισμού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, απαραίτητη είναι η γνώση της ιταλικής γλώσσας και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Παρουσίαση της ιταλικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης

- <http://www.miur.it>

Αναζήτηση για το τι πτυχία προσφέρουν όλα τα πανεπιστήμια σε όλες πόλεις της Ιταλίας.

- <http://www.off.miur.it>

Προεγγραφές στα ιταλικά πανεπιστήμια

- www.universo.miur.it

Λίστα πανεπιστημίων

- <http://www.cercauniversita.cineca.it>
- <http://www.guidamaster.it>

Εκπαίδευση στην Ιταλία στα Αγγλικά

- <http://www.study-in-italy.it>

Θέματα διαγωνισμών εισαγωγής και γενικότερες πληροφορίες

- <http://www.alphatest.it>
- <http://www.testonline.it>

Υποτροφίες - Borsi di studio per stranieri

- http://www.esteri.it/MAE/IT/Ministero/Servizi/Stranieri/Opportunita/BorseStudio_stranieri.htm

Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών & Θεσσαλονίκης

- http://www.iicatene.esteri.it/IIC_Atene
- <http://www.iicsalonicco.gr/>

Χρήσιμες Πληροφορίες για το Πανεπιστημιακό Σύστημα Εκπαίδευσης στην Ιταλία

- http://www.cruis.it/cruis/ECTS/english/italian_univ_system.htm

Χρήσιμες πληροφορίες για σπουδές στην Ιταλία

- <http://www.istruzione.it/web/hub>
- <http://www.cilea.it>
- <http://www.cineca.it/>
- <http://www.study-in-italy.it/>
- <http://www.saiprograms.com/>

Χρήσιμες πληροφορίες για ξένους φοιτητές στην Ιταλία

- <http://www.stranieriinitalia.it/>
- http://www.comune.torino.it/infogio/cig/informagiovani_italia.htm

Μηχανές αναζήτησης μεταπτυχιακών στην Ιταλία

- <http://www.emagister.it>
- <http://www.masterin.it>
- <http://www.studenti.it/postlaurea>

Εκμάθηση Ιταλικής Γλώσσας στην Ιταλία

<http://italiano.arca-bologna.com/>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Στην Ισπανία η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα τα οποία χωρίζονται: σε Facultades Universitarias (Πανεπιστημιακές Σχολές), που προσφέρουν προγράμματα σπουδών διάρκειας 5-6 ετών στις θεωρητικές επιστήμες και επαγγελματικού προσανατολισμού, και σε Escuelas Universitarias (Πανεπιστημιακά Κολλέγια) και Escuelas Técnicas Superiores (Ανώτατα Τεχνικά Κολλέγια), όπου οι σπουδές διαρκούν 3 χρόνια σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς.

Στην Ισπανία υπάρχουν 49 δημόσια και 18 ιδιωτικά πανεπιστήμια που απονέμουν πτυχία βασικών και μεταπτυχιακών σπουδών.

Τα πτυχία που προσφέρονται

Στην Ισπανία η τριτοβάθμια εκπαίδευση διακρίνεται σε τρεις κύκλους σπουδών:

Κύκλος 1:

Diplomado: Το πτυχίο απονέμεται από τα Escuelas Universitarias με την ολοκλήρωση σπουδών διάρκειας 3 χρόνων σε αρκετούς τομείς, και είναι κυρίως επαγγελματικής εκπαίδευσης. Τα προγράμματα σπουδών στα Escuelas Técnicas Superiores de ingeniera y arquitectura απονέμουν τους αντίστοιχους τίτλους σπουδών Diplomado Ingeniero Técnico και Diplomado Arquitecto Técnico. Εάν θελήσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα πανεπιστήμια (Facultades Universitarias) απαιτείται να ολοκληρώσουν αρχικά σπουδές ενός χρόνου προετοιμασίας (Curso de Adaptación). Στη συνέχεια μπορούν να παρακολουθήσουν το δεύτερο κύκλο σπουδών που οδηγεί στο Licenciado.

Κύκλος 2:

Licenciado: Το πτυχίο αυτό απονέμεται από τα Facultades Universitarias όπου η παρακολούθηση σπουδών διαρκεί 4-6 χρόνια. Το πρόγραμμα σπουδών διαχωρίζεται σε δύο κύκλους: Ο πρώτος κύκλος διαρκεί 2-3 χρόνια και περιλαμβάνει σπουδές γενικής γνώσης και σε ένα συγκεκριμένο τομέα. Ο δεύτερος κύκλος απαιτεί 2-3 χρόνια σπουδών σε ειδικευμένη γνώση. Αντίστοιχοι είναι οι τίτλοι Ingeniero ή Arquitecto στους αντίστοιχους τομείς σπουδών.

Κύκλος 3:

Maestria (Master's degree): Αναφέρεται σε σπουδές ειδικευμένης γνώσης σε ένα συγκεκριμένο πεδίο διαρκούν 1-2 χρόνια.

Doctorado (Doctoratés degree): οι φοιτητές που επιθυμούν να αποκτήσουν αυτόν τον τίτλο σπουδών πρέπει να έχουν πτυχίο Licenciado-Ingeniero-Arquitecto. Αυτός ο κύκλος σπουδών διαρκεί 4 χρόνια όπου περιλαμβάνει σπουδές έρευνα και την υποστήριξη μιας διατριβής.

Ανώτατες Σπουδές στο Χορό, Θέατρο, Μουσική οδηγούν στο πτυχίο Titulo Superior de (Musica, Drama, Danza) που είναι ισότιμο του Licenciado ενώ στους τομείς της Συντήρησης Ιστορικών Αντικειμένων και Έργων Τέχνης, Σχεδιασμό, Πλαστικές Τέχνες απονέμεται το Diplomado ή άλλο ισότιμο πτυχίο.

Τίτλοι σπουδών

Οι προπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στα Bachelor καλύπτουν τα ακόλουθα γνωστικά πεδία: Τέχνες και Ανθρωπιστικές Σπουδές, Εφαρμοσμένες Επιστήμες, Επιστήμες Υγείας, Κοινωνικές Επιστήμες και Νομική, Μηχανολογία και Αρχιτεκτονική. Αυτός ο κύκλος σπουδών απαιτεί την

συμπλήρωση 240 credits για τη λήψη πτυχίου και συνήθως διαρκεί 3 με 4 ακαδημαϊκά έτη.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές οδηγούν στα Master, απαιτούνται 60-120 credits για την λήψη πτυχίου και συνήθως διαρκούν 1 με 2 ακαδημαϊκά έτη. Για την ολοκλήρωση του πτυχίου αυτού απαιτείται και η παρουσίαση μιας εργασίας, που θα λάβει από 6 μέχρι 30 credit.

Για τη φοίτηση σε διδακτορικό πρόγραμμα απαιτείται πρωτίστως η κτήση Master. Το διδακτορικό χωρίζεται σε δύο κύκλους. Ένας κύκλος των 60 credit και ένας ακόμα για έρευνα. Επίσης απαιτείται η παρουσίαση της διατριβής, επί πρωτότυπου θέματος. Για την ολοκλήρωση του πτυχίου δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός, αλλά συνήθως απαιτούνται τουλάχιστον 3 με 4 έτη φοίτησης και έρευνας.

Εκτός από τα επίσημα πτυχία, σε κάθε πανεπιστήμιο προσφέρονται και ανεπίσημα μεταπτυχιακά σε Πανεπιστημιακά Προγράμματα Εξειδίκευσης (Experto Universitario & Especialista Universitario). Αυτά απαιτούν συνήθως 2 με 3 χρόνια σπουδών και προϋποθέτουν την προηγούμενη φοίτηση σε κάποιο προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό πρόγραμμα, ενώ πολλές αποτελούν τμήμα της δομής των Master. Αναγνωρίζονται πλήρως στην αγορά εργασίας, καθώς οι γνώσεις που προσφέρουν είναι πρακτικές και επικεντρώνονται σε πληθώρα τομέων από διαφορετικές επαγγελματικές κατευθύνσεις.

Από Σχολές συμπληρωματικής κατάρτισης και πανεπιστημιακής παράτασης παρέχονται ακόμη σεμινάρια συνεχούς εκπαίδευσης κ.τ.λ. Αυτά έχουν ακόμα μικρότερη χρονική διάρκεια και επίσης αποτελούν τμήμα της δομής μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Στα δημόσια πανεπιστήμια οι φοιτητές πληρώνουν ένα μέρος των εξόδων των σπουδών τους με τη μορφή εξόδων εγγραφής. Το ποσό αυτό ορίζεται από την Αυτόνομη Κοινότητα στην οποία υπάγεται το πανεπιστήμιο. Τα δημόσια πανεπιστήμια εισπράττουν το ποσό των 500 έως 1100 ευρώ περίπου κάθε χρόνο ανα φοιτητή. Αντιθέτως στα ιδιωτικά πανεπιστήμια οι φοιτητές καλούνται να πληρώσουν όλο το ποσό εξόδων των σπουδών τους το οποίο ανακοινώνεται από κάθε ιδιωτικό πανεπιστήμιο.

Στα ιδιωτικά πανεπιστήμια το κόστος της προπτυχιακής φοίτησης κυμαίνεται μεταξύ 5.000 και 12.000€, ανά ακαδημαϊκό έτος, και εξαρτάται από το πτυχίο, το ίδρυμα και την απόδοση του φοιτητή. Τα δίδακτρα στα ιδιωτικά πανεπιστήμια ορίζονται από τη Διοίκηση του ίδιου του πανεπιστημίου. Το κόστος ενός προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών κυμαίνεται ανάλογα με το κάθε πρόγραμμα. Τα δίδακτρα για ένα μεταπτυχιακό ή για ένα διδακτορικό σε δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια ορίζονται από την κυβέρνηση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 κυμαίνονταν μεταξύ 16€ και 28€ ανά credit. Έτσι, ένα μεταπτυχιακό των 60 credit μπορεί να στοιχίσει μεταξύ 960€ και 1680€. Οι αυτόνομες κοινότητες μπορούν να ορίσουν τα δικά τους δίδακτρα, αλλά πάντα εντός των πλαισίων που τίθενται από την κυβέρνηση.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν οικονομική ενίσχυση από τις διάφορες υποτροφίες που προσφέρονται. Η Ισπανία χορηγεί πληθώρα υποτροφιών σε διάφορες κατηγορίες ενδιαφερόμενων για σπουδές και έρευνα. Αυτές προσφέρονται από επίσημα ιδρύματα της Ισπανίας και από τα ίδια τα ισπανικά πανεπιστήμια που καλύπτουν τις δαπάνες διδάκτρων,

διαμονής και εκπαιδευτικού υλικού. Πολλοί φοιτητές καταφεύγουν συνήθως στα φοιτητικά δάνεια που δίδονται από τις τράπεζες, με χαμηλό επιτόκιο.

Στην Ισπανία τα πανεπιστήμια δεν διαθέτουν φοιτητικές εστίες εκτός από κάποια καινούργια ιδρύματα. Οι φοιτητές μένουν σε διαμερίσματα που μοιράζονται με άλλους, σε φοιτητικές πανσιόν, στα residencia estudiantil (φοιτητικοί χώροι διαμονής) ή σε κάποια ισπανική οικογένεια. Τα μηνιαία έξοδα των φοιτητών κυμαίνονται κατά μέσο όρο από 600-800 ευρώ το μήνα.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Οι υποψήφιοι φοιτητές για να γίνουν αποδεκτοί στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ισπανίας θα πρέπει να είναι κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να πετύχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις Prueba de Aptitud para a la Universidad. Οι εξετάσεις αυτές πραγματοποιούνται κάθε χρόνο τον μήνα Ιούνιο και Σεπτέμβριο – σε διάφορες περιοχές του κόσμου - και οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν μέχρι 4 φορές. Απαραίτητο είναι το πτυχίο γνώσης της ισπανικής γλώσσας ή η επιτυχία εξέτασής της. Προγράμματα μαθημάτων γλώσσας οργανώνουν αρκετά πανεπιστήμια..

Τα περισσότερα πανεπιστήμια απαιτούν την απευθείας αίτηση των προπτυχιακών φοιτητών στην αντίστοιχη σχολή της επιλογής τους. Η κάθε σχολή έχει τη δική της φόρμα αίτησης και το δικό της ακαδημαϊκό ημερολόγιο, γι' αυτό και είναι εξαιρετικά σημαντικό να διερευνάται εγκαίρως το κάθε πρόγραμμα και να υποβάλλονται νωρίς οι αιτήσεις.

Επίσης, οι φοιτητές που διαθέτουν ήδη πτυχίο ξένου – εκτός Ισπανίας - πανεπιστημίου, πρέπει να λάβουν την αντίστοιχη αναγνώριση του προγράμματος που έχουν ακολουθήσει. Εφόσον το πτυχίο εγκριθεί, θεωρείται ισότιμο του ισπανικού και μπορεί να οδηγήσει στη λήψη του Bachelor και κατόπιν ενός Master.

Σε ό,τι αφορά στις μεταπτυχιακές σπουδές, οι ενδιαφερόμενοι συνήθως πρέπει να υποβάλλουν λίστα δικαιολογητικών, η οποία περιλαμβάνει επικυρωμένα αντίγραφα πτυχίου και αναλυτικής βαθμολογίας, αντίγραφο αποδεικτικού γνώσης ξένων γλωσσών κ.α. Επίσης, η επιτυχής συνέντευξη ή η επιτυχία σε αντίστοιχες εξετάσεις που θέτει κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα μπορεί να αποτελεί κριτήριο για την εισαγωγή στο μεταπτυχιακό.

Σημειώνεται ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επιλέξουν και μεταξύ των αγγλόφωνων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών που προσφέρονται για τους διεθνείς φοιτητές (International Students).

Κάθε τμήμα ακολουθεί διαφορετική διαδικασία υποδοχής φοιτητών και εγγραφής τους στο τμήμα. Σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται προπληρωμή διδάκτρων ή κάποιας προκαταβολής, ύστερα από επικοινωνία με το οικονομικό τμήμα του Πανεπιστημίου, ενίοτε δε πριν το τέλος του κάθε εξαμήνου, θα πρέπει ο φοιτητής να καταβάλει απόδειξη εισφοράς του αντίστοιχου ποσού των διδάκτρων.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο**Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών Ισπανίας**

- <http://www.mec.es>

Γενικές Πληροφορίες σε σχέση με την εκπαίδευση στην Ισπανία:

- <http://www.spainexchange.com>

Λίστα πανεπιστημίων Ισπανίας – Κατάταξη (Ranking)

- <http://www.abroadeducation.com.np/study-in/spain/universities-list.html>
- <http://www.studyabroaduniversities.com/Top-Universities-in-Spain.aspx>
- <http://www.crue.oro>

Σύμβουλο Φοιτητικής Στάγασης στην Ισπανία

- <http://www.ugr.es>

Ανώτατο Συμβούλιο Επιστημονικής Έρευνας

- <http://www.csis.es>

Εθνικό Κέντρο Εκπαιδευτικής Επικοινωνίας και Πληροφόρησης

- <http://www.cnice.mecd.es>

Μηχανή αναζήτησης μεταπτυχιακών στην Ισπανία

- <http://www.tumaster.com>
- <http://www.educaweb.com>
- <http://www.mastermas.com/>
- <http://www.guiainiversidades.uji.es/postgrados/index.html>

Προγράμματα Σπουδών – Αντιστοιχία Προγραμμάτων

- <http://srv.aneca.es/ListadoTitulos/>

Προϋποθέσεις Εισαγωγής - Δικαιολογητικά

- <http://www.educacion.gob.es/exterior/gr/es/esp/fijo/esesp/accuni.shtml>
- <http://career.unipi.gr/Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ισπανία.pdf>

Μηχανές αναζήτησης υποτροφιών

- <http://www.educaweb.com>
- http://www.cervantes.es/bibliotecas_documentacion_espanol/becas_extranjeros_espana/presentacion.htm
- <http://www.becasmae.es/>
- <http://becas.universia.es/es/index.jsp>
- http://www.fundacioncajamadrid.es/Fundacion/Comunes/fun_cruce/0,0,7,2006,00.html

Επίσημες Ισπανόφωνες Ιστοσελίδες σε θέματα εκπαίδευσης

- <http://www.oei.es/espana.htm>

Ισπανικό πολιτισμικό Ινστιτούτο Cervantes

- <http://www.cervantes.es>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Τα πτυχία που προσφέρονται

Στην Πορτογαλία η τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από τα Πανεπιστήμια (Universidade) τα Πολυτεχνικά Ινστιτούτα (Instituto Politécnico), τις Ανώτατες Σχολές (Escola Superior) και τα Ανώτατα Ινστιτούτα (Instituto Superior). Στην ανώτατη εκπαίδευση υπάρχουν 20 κρατικά και 8 ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να μετακινούνται από το ένα ίδρυμα στο άλλο. Αυτό είναι εφικτό να γίνει μεταξύ ενός κρατικού και ιδιωτικού ιδρύματος.

Τα Πανεπιστήμια είναι τα μόνα ιδρύματα που χορηγούν τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών, τα οποία παρέχουν επιστημονικές γνώσεις που επιτρέπουν την ανάπτυξη έρευνας σε διάφορους τομείς σπουδών. Τα δημόσια ιδρύματα, παρά το μεγάλο αριθμό των φοιτητών, εξακολουθούν να θεωρούνται να κατέχουν μια υψηλότερη ποιότητα εκπαίδευσης από τα περισσότερα ιδιωτικά ιδρύματα. Ωστόσο είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι για την μεταπτυχιακή εκπαίδευση, ο ιδιωτικός τομέας είναι πολύ πιο δημοφιλής.

Τα Πολυτεχνικά Ινστιτούτα, Ανώτατες Σχολές, Ανώτατα Ινστιτούτα παρέχουν θεωρητικές και πρακτικές επιστημονικές γνώσεις στους τομείς: Παιδαγωγική, Εφαρμοσμένες Τέχνες, Καλές Τέχνες, Εκπαίδευση Καθηγητών, Νοσηλευτική, Διοίκηση-Διαχείριση, Γεωργία, Δασοπονία και Μηχανική-Τεχνολογία.

Τίτλοι σπουδών

Κάθε χρόνο όλα τα ανώτατα ιδρύματα (δημόσια, ιδιωτικά) ανακοινώνουν τον αριθμό εισακτέων για κάθε τομέα σπουδών ο οποίος έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας. Στην Πορτογαλία οι τίτλοι Σπουδών που απονέμονται διακρίνονται ως εξής:

Bachelor/Licenciatura απονέμονται ως πτυχία βασικών σπουδών από όλα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Για την απόκτηση του Bachelor απαιτείται η παρακολούθηση σπουδών διάρκειας 3 χρόνων. Το Licenciatura απονέμεται μετά από σπουδές που διαρκούν συνήθως 4 χρόνια. Αρκετοί τομείς απονέμουν το ίδιο πτυχίο μετά από 5-6 χρόνια σπουδές.

Mestecado (master's degree) είναι ένας μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών σε ένα ειδικό επιστημονικό πεδίο που απονέμουν κυρίως τα Πανεπιστήμια και απαιτεί από τους φοιτητές την ικανότητα για την διεξαγωγή πρακτικής έρευνας. Ο κύκλος σπουδών διαρκεί 2 χρόνια και περιλαμβάνει διαλέξεις και τη συγγραφή πρωτότυπης εργασίας.

Douctoramento (PhD) που απονέμεται από τα πανεπιστήμια στους φοιτητές που έχουν περάσει με επιτυχία γραπτές εξετάσεις και έχουν υποστηρίξει μια διδακτορική διατριβή. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη περίοδος για την εγγραφή σ' αυτό τον κύκλο σπουδών ούτε στην περίοδο των εξετάσεων. Οι υποψήφιοι φοιτητές θα πρέπει να είναι κάτοχοι των σπουδών Licenciado ή Mestre.

Agregação είναι ο ύψιστος τίτλος σπουδών ο οποίος απονέμεται σε όσους είναι ήδη κάτοχοι διδακτορικού πτυχίου. Για την απόκτησή του απαιτείται η ικανότητα διεκπεραίωσης επιστημονικής έρευνας, παιδαγωγική ικανότητα και γνώση σε ένα συγκεκριμένο τομέα και επιτυχία σε ειδικές εξετάσεις.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Πορτογαλία χρεώνουν δίδακτρα για τους φοιτητές τους. Τα δίδακτρα σπουδών εξαρτώνται από το είδος του ιδρύματος και το επίπεδο σπουδών. Στα δημόσια ιδρύματα οι

φοιτητές πληρώνουν δίδακτρα 300 ευρώ για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Στα ιδιωτικά ιδρύματα τα δίδακτρα κυμαίνονται κατά μέσο όρο περίπου στις 3.600 ευρώ κάθε χρόνο.

Σε ό,τι αφορά στο κόστος ζωής, ποικίλλει σημαντικά από περιοχή σε περιοχή και υπολογίζεται περίπου στα 700 ευρώ. Οι φοιτητές μπορούν να διαμείνουν στις φοιτητικές εστίες των ιδρυμάτων όπου ο διαθέσιμος αριθμός του είναι αρκετά περιορισμένος, ειδικά για τους ξένους φοιτητές. Ωστόσο μέσω του Πανεπιστημίου δύναται να βρεθεί λύση στο ζήτημα της διαμονής.

Ένας τρόπος διαμονής είναι σε σπίτια οικογενειών (pensão familiar) όπου τους παρέχεται η δυνατότητα κάλυψης βασικών αναγκών καθημερινής επιβίωσης και το φαγητό τους. Μία άλλη επιλογή είναι η ενοικίαση διαμερίσματος και η συγκατοίκηση με άλλους φοιτητές γεγονός που περιορίζει σημαντικά το ποσό των εξόδων τους.

Το πορτογαλικό κράτος μέσω του Camões Institute χορηγεί υποτροφίες στους φοιτητές σε όλα τα επίπεδα της ανώτατης εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα PRAXIS XXI χορηγεί υποτροφίες για σπουδές διδακτορικού-μεταδιδακτορικού επιπέδου στις επιστήμες και την τεχνολογία. Το ίδρυμα Calouste-Gulbenkain παρέχει υποτροφίες για σπουδές έρευνας στον τομέα των ανθρωπιστικών σπουδών.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Η διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους σπουδών είναι από τις αρχές Οκτωβρίου ως τον Ιούλιο και χωρίζεται σε δύο εξάμηνα.

Οι υποψήφιοι φοιτητές μπορούν να εισαχθούν στην ανώτατη εκπαίδευση εάν διαθέτουν απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης πρέπει να συμμετάσχουν στις εξετάσεις εισαγωγής Concurso Nacional για τα κρατικά ιδρύματα και στις εξετάσεις Concurso Local για τα ιδιωτικά ιδρύματα. Για να συμμετάσχει κανείς σε αυτές τις εξετάσεις θα πρέπει να εκπληρώνει ορισμένες απαραίτητες προϋποθέσεις για τον τομέα επιλογής του. Τα πανεπιστήμια ανακοινώνουν τις απαιτήσεις εισαγωγής σε ένα εγχειρίδιο που διανέμεται στους ενδιαφερόμενους από το γραφείο Direcção de Serviços de Acesso ao Ensino Superior το οποίο είναι υπεύθυνο για την επιλογή των φοιτητών στους διάφορους τομείς σπουδών τους. Οι κενές θέσεις που κατανέμονται από τα κρατικά-ιδιωτικά πανεπιστήμια καλύπτονται από τους επιτυγχόντες των εξετάσεων εισαγωγής που διοργανώνονται την χρονική περίοδο Μαρτίου-Απριλίου. Η γνώση της πορτογαλικής γλώσσας είναι απαραίτητη για να παρακολουθήσει κανείς ανώτατες σπουδές. ορισμένα πανεπιστήμια οργανώνουν μαθήματα προετοιμασίας εκμάθησης γλώσσας.

Ειδικότερα για την ένταξη σε μεταπτυχιακές σπουδές απαιτείται κατοχή πτυχίου ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ανάλογα με το επίπεδο σπουδών. Η Πορτογαλία είναι γενικά μια ομαλή χώρα στο να παρέχει στους ξένους αναγνώριση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων.

Όλες οι αιτήσεις, ανεξάρτητα από το πρόγραμμα περάσει από τον εθνικό οργανισμό εισόδου: Direcção-Geral do Ensino Superior, Direcção de Serviços de Acesso ao Ensino Superior (<http://www.dges.mctes.pt/DGES/pt>).

Ο αριθμός των αλλοδαπών φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάζουν στην Πορτογαλία αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς. Οι περισσότεροι φοιτητές προέρχονται από χώρες που μιλούν πορτογαλικά, πολλές από τις οποίες είναι πρώην πορτογαλικές αποικίες (Αγκόλα, Πράσινο Ακρωτήριο, Βραζιλία Μοζαμβίκη). Ωστόσο υπάρχει και ένας σχετικά μικρός αριθμός αγγλόφωνων

μεταπτυχιακών προγράμματων με στόχο την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών, οι οποίοι δεν μιλούν Πορτογαλικά.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Γενική Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης

- <http://www.desup.min-edu.pt>

Ταμείο Οικονομικής Βοήθειας Σπουδαστών

- <http://www.fae.pt>

CENOR - Portuguese resources center for guidance

- <http://cenor.dgicd.min-edu.pt/>

Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας

- <http://www.cnedu.pt>

Πληροφορίες Σχετικά με τις Επιστήμες στην Πορτογαλία

- <http://www.cienciaviva.pt/divulgacao/>

Οδηγός τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

- <http://aeiou.guiadoestudante.pt/>

Πύλη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

- <http://www.dges.mctes.pt/DGES/pt/Estudantes/Acesso/>

Υπουργείο Επιστήμης και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

- <http://www.mces.pt>

Υπουργείο Παιδείας της Πορτογαλίας

- <http://www.min-edu.pt>

Γραφείο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης

- <http://www.gave.min-edu.pt/>

Πύλη της πορτογαλικής δημόσιας διοίκησης

- <http://www.portaldocidadao.pt/PORTAL/pt>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

Περισσότερα από 3.800 Κολέγια και Πανεπιστήμια προσφέρουν προπτυχιακά προγράμματα στις Η.Π.Α., ενώ τουλάχιστον 2.000 πανεπιστήμια προσφέρουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών.

Το εκπαιδευτικό σύστημα των Η.Π.Α. διαφέρει σημαντικά από το ελληνικό, καθώς και από αυτά των ευρωπαϊκών χωρών. Η ανώτατη εκπαίδευση στις Η.Π.Α. διακρίνεται κυρίως σε ιδιωτική και δημόσια ή πολιτειακή (state). Και οι δύο προσφέρουν αναγνωρισμένα πτυχία, ενώ διαφέρουν κυρίως ως προς τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Η ποιότητα των σπουδών δεν έχει σχέση με τον ιδιωτικό ή δημόσιο χαρακτήρα των πανεπιστημίων, αλλά εξαρτάται από το επίπεδο του διδακτικού προσωπικού, τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες (βιβλιοθήκες, εργαστήρια, υπολογιστές, κ.ά.), την ύπαρξη και χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων, πράγμα που πιστοποιείται μέσω αντικειμενικών διαδικασιών και φορέων με τα ίδια κριτήρια.

Οι όροι «Πανεπιστήμιο», «Κολέγιο» και «Ινστιτούτο Σπουδών» χρησιμοποιούνται συνήθως εναλλακτικά. Τα κολέγια έχουν μικρότερο αριθμό φοιτητών και προσφέρουν συνήθως προπτυχιακούς τίτλους σπουδών, χωρίς να αποκλείεται και η προσφορά μεταπτυχιακών σε ορισμένα, ενώ ένα πανεπιστήμιο προσφέρει πάντα και μεταπτυχιακούς τίτλους. Τα ινστιτούτα συνήθως εξειδικεύονται σε συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο (λ.χ., ινστιτούτο τεχνολογίας, ινστιτούτο τέχνης και σχεδίου, κ.ο.κ.).

Οι σπουδές στα κοινοτικά Κολέγια, γνωστά και ως κολέγια ανώτερης εκπαίδευσης (Junior ή community colleges) ή διετή (two-year colleges), προσφέρουν πολύ καλή τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και ακαδημαϊκή επιμόρφωση σε διάφορους τομείς. Τα κοινοτικά κολέγια έχουν γενικά χαμηλό κόστος, ενώ συνήθως δεν προσφέρουν φοιτητική στέγη.

Τα τεχνικά και επαγγελματικά κολέγια ειδικεύονται αποκλειστικά στην προετοιμασία των φοιτητών για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Προσφέρουν συνήθως διετή προγράμματα σπουδών, που καλύπτουν τη θεωρία ενός συγκεκριμένου τεχνικού επαγγέλματος, παράλληλα με την πρακτική εξάσκησή του.

Οι προπτυχιακοί τίτλοι

Υπάρχουν δύο είδη **προπτυχιακών τίτλων**: το προπαρασκευαστικό πτυχίο (Associate Degree) και το πτυχίο / βασικός τίτλος σπουδών (Bachelor's).

Προπαρασκευαστικό πτυχίο: υπάρχουν δύο τύποι προπαρασκευαστικών πτυχίων: το προπαρασκευαστικό πτυχίο τεχνών (Associate of Arts/A.A.) και το προπαρασκευαστικό πτυχίο επιστημών (Associate of Science/A.S.). Τα πτυχία αυτά ονομάζονται και καταληκτικά (terminal degree), εφόσον δεν οδηγούν σε περαιτέρω σπουδές, αλλά προετοιμάζουν τους φοιτητές για άμεση πρόσληψη σε επαγγέλματα όπως επισκευές αυτοκινήτων, εσωτερική διακόσμηση, συντήρηση αεροσκαφών, βρεφοκομία, νοσηλευτική, πυροσβεστική, γραμματειακή εργασία, φωτογραφία, κ.ά. Αν οι απόφοιτοι μεταφέρουν τις διδακτικές μονάδες που κέρδισαν στα δύο αυτά χρόνια σε κάποιο ίδρυμα τετραετούς φοίτησης, τότε μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους για την απόκτηση πρώτου πτυχίου (Bachelor's). Σε κάποιες περιπτώσεις, προπαρασκευαστικά πτυχία προσφέρονται και από ιδρύματα τετραετούς φοίτησης.

Βασικό πτυχίο: το πτυχίο Bachelor's απονέμεται με τη συμπλήρωση συγκεκριμένου αριθμού διδακτικών μονάδων (credits), συνήθως μετά από

τέσσερα χρόνια πλήρους (full-time) φοίτησης (1ο έτος: freshman· 2ο έτος: sophomore· 3ο έτος: junior· 4ο έτος: senior), και σε ορισμένες σπουδές μετά από πέντε χρόνια φοίτησης (π.χ. Αρχιτεκτονική, επαγγελματικό πτυχίο).

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το πτυχίο **Master's** απονέμεται με τη συμπλήρωση συγκεκριμένου αριθμού διδακτικών μονάδων (credits), συνήθως μετά από ένα ή δύο χρόνια πλήρους (full-time) φοίτησης. Πτυχία Master's προσφέρονται σε πολλά αντικείμενα σπουδών. Υπάρχουν δύο βασικά είδη προγραμμάτων: α) τα ακαδημαϊκά Master's και β) τα επαγγελματικά Master's.

Στα ακαδημαϊκά Master's ανήκει το Master's των Τεχνών (**Master of Arts/M.A.**) και το Master's των Επιστημών (**Master of Science/M.S.**), που συνήθως απονέμονται σε πεδία όπως οι θετικές επιστήμες και οι ανθρωπιστικές σπουδές. Το M.S. απονέμεται επίσης σε τεχνολογικούς τομείς, όπως η μηχανολογία και η γεωπονία. Έμφαση δίνεται στην πρωτότυπη έρευνα, τη μεθοδολογία της έρευνας και την έρευνα πεδίου. Στα περισσότερα απαιτείται και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας (thesis).

Τα επαγγελματικά Master's παρέχονται από τις επαγγελματικές σχολές ενός πανεπιστημίου και οδηγούν απευθείας από το πτυχίο Bachelor's σε συγκεκριμένο επάγγελμα. Η σημαντικότερη διαφορά είναι ότι τα επαγγελματικά Master's είναι συνήθως καταληκτικής φύσης (terminal) και συχνά συνοδεύονται από συγκεκριμένους τίτλους: *Master's Διοίκησης Επιχειρήσεων (Master of Business Administration/M.B.A.)*, *Master's στα Νομικά (Master of Law, LL.M.)*, *Master's Κοινωνικών Επαγγελματιών (Master of Social Work/M.S.W.)*, *Master's Παιδαγωγικών (Master of Education/M.Ed.)*, *Master's Καλών Τεχνών (Master of Fine Arts/M.F.A.)*, *Master's Αρχιτεκτονικής (Master of Architecture/M.Arch.)*, κ.ά.

Τα επαγγελματικά Master's προσανατολίζονται περισσότερο σε άμεσες εφαρμογές της γνώσης, έχουν πιο συγκεκριμένη δομή, και συχνά απαιτούν από τους φοιτητές προγράμματα σπουδών που διαρκούν 1-3 χρόνια, με ή και χωρίς εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.

Διδακτορικά

Το Ph.D. είναι τίτλος που απονέμεται στα περισσότερα ακαδημαϊκά αντικείμενα. Άλλοι τύποι διδακτορικών απονέμονται κυρίως σε επαγγελματικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση (Doctor of Education/Ed.D.) ή η διοίκηση επιχειρήσεων (Doctor of Business Administration/D.B.A.). Τα προγράμματα για διδακτορικό περιλαμβάνουν ειδικά μαθήματα, σεμινάρια, έρευνα, καθώς και την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υπό την επίβλεψη καθηγητή-συμβούλου. Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποβάλλουν τη διατριβή τους, συνήθως μετά από 3-5 έτη σπουδών, με τη συμπλήρωση όλων των άλλων υποχρεώσεών τους, και όταν οι ίδιοι και οι επιβλέποντες καθηγητές κρίνουν πως είναι έτοιμοι.

Κριτήρια επιλογής Ιδρύματος

- Κατάταξη (Ranking): η επιλογή ενός πανεπιστημίου θα πρέπει να γίνεται πάντα βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων. Δεν υπάρχει επίσημος κρατικός κατάλογος με την αξιολόγηση/κατάταξη των καλύτερων πανεπιστημίων των Η.Π.Α. Διάφορα έντυπα, όπως το U.S. News & World report, οι Financial times ή το Princeton review, συχνά δημοσιεύουν καταλόγους αξιολόγησης των πανεπιστημίων. Στην περίπτωση που συμβουλευτείτε αυτά τα έντυπα είναι σημαντικό να ερευνήσετε σε βάθος και λεπτομερώς τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνονται αυτές οι αξιολογήσεις.

- **Κόστος σπουδών:** το κόστος σπουδών σας είναι κάτι που θα πρέπει να λάβετε υπόψη στην επιλογή του πανεπιστημίου. Περισσότερες πληροφορίες για το κόστος σπουδών θα βρείτε στο κεφάλαιο «Κόστος σπουδών και πηγές χρηματοδότησης».
- **Στέγη/Διαμονή:** Κάθε πανεπιστήμιο διαθέτει διαφορετικού τύπου φοιτητική εστία για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Σε αρκετά πανεπιστήμια υπάρχει γραφείο στέγασης το οποίο προσφέρει πληροφορίες για τη στέγαση εντός της πανεπιστημιούπολης, αλλά και εκτός πανεπιστημίου. Μάθετε εκ των προτέρων αν προσφέρεται στέγη εντός της πανεπιστημιούπολης (on-campus housing) -αυτός είναι ο συνηθέστερος, πρακτικότερος και ασφαλέστερος τρόπος στέγασης για φοιτητές - και για τα τέσσερα χρόνια σπουδών. Αν δεν προσφέρεται, θα πρέπει να ψάξετε για σπίτι εκτός πανεπιστημιούπολης (off-campus housing). Εξετάστε τη διαφορά τιμών μεταξύ φοιτητικής εστίας (dormitories ή dorms) και ενοικιαζόμενων σπιτιών ή δωματίων εκτός πανεπιστημίου.
- **Τοποθεσία:** η τοποθεσία κάθε πανεπιστημίου είναι σημαντικός παράγοντας για την επιλογή σας. Οι πανεπιστημιούπολεις που βρίσκονται σε μεγάλη πόλη προσφέρουν ποικιλία επιλογών ως προς τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, το φαγητό, τη διασκέδαση, τις αγορές σας, καθώς και πιο κοσμοπολίτικο περιβάλλον. Από την άλλη, ένα πανεπιστήμιο σε εξοχική τοποθεσία ή στην επαρχία πιθανόν να σημαίνει πιο ήσυχο και φιλικό περιβάλλον, χαμηλότερο κόστος ζωής, κ.ά.
- **Παρεχόμενες υπηρεσίες:** τα αμερικανικά πανεπιστήμια προσφέρουν στους φοιτητές τους πληθώρα υπηρεσιών. Το Γραφείο Αλλοδαπών Φοιτητών (international Students office) προσφέρει προγράμματα ενημέρωσης για τη φοιτητική ζωή και γνωριμίας με το πανεπιστήμιο. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, λειτουργούν προγράμματα προσανατολισμού (orientation programs), συμβουλευτικές υπηρεσίες, ψυχολογική υποστήριξη, μεσιτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες στέγασης και σίτισης, νομικές υπηρεσίες, κέντρα άθλησης, κέντρα υγείας, σεμινάρια για την ταχύρυθμη εκμάθηση δεξιοτήτων (λ.χ., ηλεκτρονικοί υπολογιστές), υπηρεσίες ασφαλείας (από πανεπιστημιακή αστυνομία έωςδωρεάν ταξί για τις μεταμεσονύκτιες μετακινήσεις), φροντιστηριακή υποστήριξη, προγράμματα αγγλικής γλώσσας, κ.ά.

Κριτήρια επιλογής Ιδρύματος για Μεταπτυχιακές σπουδές

Το πρώτο και σημαντικότερο βήμα είναι να εντοπίσετε τα Πανεπιστήμια που προσφέρουν μεταπτυχιακά ακαδημαϊκά ή ερευνητικά προγράμματα στο αντικείμενο που σας ενδιαφέρει.

Κατάλογοι μεταπτυχιακών προγραμμάτων ανά ειδικότητα υπάρχουν στα γραφεία του Ιδρύματος Fulbright, στις ιστοσελίδες του www.fulbright.gr και στο διαδίκτυο.

Όλα τα πανεπιστήμια στις Η.Π.Α. διαθέτουν πλήρως ενημερωμένες ιστοσελίδες (web sites). Εκεί μπορείτε να βρείτε οδηγούς σπουδών, έντυπα αιτήσεων, καθώς και ομάδες συζητήσεων (chat groups) φοιτητών, που προσφέρονται να απαντήσουν σε τυχόν ερωτήσεις σας σχετικά με τις σπουδές και τη ζωή στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο.

Συζητήστε τα σχέδιά σας με καθηγητές σας και γνωστούς σας που έχουν σπουδάσει στις Η.Π.Α., για να σας προτείνουν κατάλληλα προγράμματα. Επίσης, μην διστάσετε να επικοινωνήσετε απευθείας με τα τμήματα που καλύπτουν το αντικείμενό σας, ή με το προσωπικό της υπηρεσίας εγγραφών (admissions office) του πανεπιστημίου.

Επιλέξτε πιστοποιημένα στις Η.Π.Α και αναγνωρισμένα ακαδημαϊκά ιδρύματα, ειδικευμένα στο αντικείμενό σας, και συγκρίνετέ τα χρησιμοποιώντας αντικειμενικά κριτήρια. Μην βασίζεστε αποκλειστικά στο όνομά τους, καθώς για οποιοδήποτε αντικείμενο υπάρχουν τουλάχιστον πέντε ή έξι πανεπιστήμια με εξαιρετη φήμη. Η φήμη ενός τμήματος βασίζεται κατά κύριο λόγο στα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του. Μερικές φορές, είναι προτιμότερο να σπουδάσετε υπό την εποπτεία διακεκριμένου καθηγητή στο αντικείμενο που σας ενδιαφέρει, παρά να σπουδάσετε σε πανεπιστήμιο με «γνωστό όνομα». Πρέπει να γνωρίζετε πως, για να εξασφαλίσετε οποιασδήποτε μορφής οικονομική υποστήριξη, είναι σημαντικό να συμπίπτουν τα ενδιαφέροντά σας με εκείνα του τμήματος στο οποίο θα κάνετε αίτηση. Το να διερευνήσετε, επομένως, ποιο τμήμα ταιριάζει στους ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς σας στόχους αυξάνει τις πιθανότητές σας για οικονομική υποστήριξη. Δημιουργήστε, λοιπόν, ένα συγκριτικό διάγραμμα με τις διαφορές μεταξύ των πανεπιστημίων σε:

- ερευνητικά προγράμματα και εγκαταστάσεις (εργαστήρια, βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές),
- μέγεθος ιδρύματος και κτιριακές υποδομές,
- αναγνώριση του πανεπιστημίου ή και του τμήματος/προγράμματος,
- μέγεθος τμήματος (φοιτητές, διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό),
- διαπιστευτήρια του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (τίτλοι σπουδών, τιμητικά αξιώματα, δημοσιεύσεις, έρευνα),
- διαδικασίες που απαιτούνται για τις σπουδές και την απόκτηση πτυχίου,
- χρόνο που απαιτείται για την απόκτηση πτυχίου,
- κριτήρια εισαγωγής (τεστ, προηγούμενα πτυχία, προπτυχιακός μέσος όρος, κ.ά.)
- κόστος σπουδών και διαβίωσης,
- δυνατότητα οικονομικής υποστήριξης,
- δυνατότητα πρακτικής εξάσκησης,
- τοποθεσία, κλίμα,
- εξασφάλιση στέγης,
- υπηρεσίες για αλλοδαπούς φοιτητές.

Εξετάσεις

Γλώσσα:

Απαραίτητη προϋπόθεση για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στις Η.Π.Α. είναι η πιστοποιημένη γνώση της αγγλικής γλώσσας. Το πιο συνηθισμένο τεστ της αγγλικής γλώσσας είναι το test of English as a Foreign Language (toEFL). Φροντίστε να εγγραφείτε για τις εξετάσεις του ToEFL τουλάχιστον ένα χρόνο πριν από την έναρξη των σπουδών σας. Σχετικές εξετάσεις γίνονται αρκετές φορές κάθε μήνα, σε αρκετές πόλεις της Ελλάδας. Πληροφορίες για τα εξεταστικά κέντρα και αιτήσεις αναζητήστε στην ιστοσελίδα του toEFL (www.ets.org/toefl), ενώ σχετικά φυλλάδια μπορείτε να προμηθευτείτε από το Ίδρυμα Fulbright.

Ορισμένα πανεπιστήμια δέχονται εναλλακτικά εξετάσεις εισαγωγής, για παράδειγμα το iELTS (www.ielts.org ή www.britishcouncil.org/gr/greece-exams-ielts.htm) ή το Proficiency of Michigan (www.hau.gr/hau/en/exams_ecpe.html). Ενημερωθείτε από κάθε ίδρυμα ξεχωριστά (από την υπηρεσία εγγραφών) ποιες ακριβώς εξετάσεις απαιτούνται για τη δική σας περίπτωση

Για προπτυχιακές σπουδές:

Τα τυποποιημένα τεστ εισαγωγής (standardized admission tests) απαιτούνται από σχεδόν όλα τα αμερικανικά πανεπιστήμια, ως μέρος της διαδικασίας επιλογής προπτυχιακών μόνο φοιτητών. Είναι κυρίως τεστ ικανοτήτων, με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, και στόχο έχουν να αξιολογήσουν τις δεξιότητες που είναι αναγκαίες για τις προπτυχιακές σπουδές. Το συνηθέστερο από αυτά είναι το **Scholastic Assessment test/SAT**, το οποίο έχει δύο επίπεδα: SAT reasoning test και SAT Subject tests. Σχετικές εξετάσεις γίνονται αρκετές φορές το χρόνο, σε ορισμένες πόλεις της Ελλάδας. Ακριβείς πληροφορίες για τις ημερομηνίες εξετάσεων, το κόστος, τα εξεταστικά κέντρα και τη διαδικασία εγγραφής και εξέτασης μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του οργανισμού που έχει την ευθύνη για τα SAT (www.collegeboard.com).

Αν στόχος σας είναι να εγγραφείτε σε αμερικανικό πανεπιστήμιο το Σεπτέμβριο (χειμερινό εξάμηνο), θα πρέπει να δώσετε τις σχετικές εξετάσεις το αργότερο το φθινόπωρο του προηγούμενου έτους. Ενημερωθείτε από κάθε αμερικανικό εκπαιδευτικό ίδρυμα ξεχωριστά αν θα πρέπει να δώσετε κάποιο από τα SAT Subject tests. Δεν μπορείτε να δώσετε το SAT reasoning και το SAT Subject την ίδια μέρα. Οι προθεσμίες εγγραφής γι' αυτές τις εξετάσεις είναι συνήθως 6-8 εβδομάδες πριν από κάθε τεστ. Τα αποτελέσματα βγαίνουν 4-6 εβδομάδες μετά την ημερομηνία εξέτασης και πρέπει να σταλούν απευθείας στα Πανεπιστήμια, πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών.

Για μεταπτυχιακές σπουδές:

Τα τεστ αξιολόγησης είναι πολλαπλών επιλογών και απαιτούν υψηλό επίπεδο γλωσσομάθειας, καθώς και μαθηματικές και αναλυτικές ικανότητες. Τα τεστ αυτά γίνονται αρκετές φορές κάθε χρόνο, σε συγκεκριμένα εξεταστικά κέντρα, σε ορισμένες πόλεις της Ελλάδας. Αν σχεδιάζετε να εγγραφείτε σε αμερικανικό πανεπιστήμιο το Σεπτέμβριο (χειμερινό εξάμηνο), θα πρέπει να δώσετε τις σχετικές εξετάσεις όχι αργότερα από τον Ιανουάριο του ίδιου έτους. Οι βαθμολογίες αποστέλλονται από τον εξεταστικό οργανισμό απευθείας στα πανεπιστήμια της επιλογής σας (μετά από δικό σας, βέβαια, αίτημα), αλλά καλό είναι να γνωρίζετε ότι συχνά αργούν να ταχυδρομηθούν. Φροντίστε να δώσετε τα τεστ εγκαίρως, ώστε οι βαθμολογίες σας να φτάσουν στο τμήμα της επιλογής σας πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών.

Τα περισσότερα μεταπτυχιακά προγράμματα θέτουν ως προϋπόθεση επιλογής ένα τουλάχιστον τεστ αξιολόγησης. Αυτό είναι το **Graduate record Examination (GrE)**, το **GrE Subject test**, ή και τα δύο. Το GrE Subject test προσφέρεται μόνο τρεις ή τέσσερις φορές το χρόνο, γι' αυτό και η έγκαιρη εγγραφή σας είναι απαραίτητη. Πληροφορίες για τα τεστ αυτά μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.gre.org.

Το **Graduate Management Admission test (GMAT)** απαιτείται ειδικά από τους υποψήφιους για σχολές διοίκησης επιχειρήσεων (MBA schools). Πληροφορίες για το GMAT μπορείτε να βρείτε στο www.mba.com.

Αίτηση:

Κάνετε την πρώτη σας επαφή με το πανεπιστήμιο περίπου 12 μήνες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία εγγραφής σας. Απευθυνθείτε στην υπηρεσία Προπτυχιακών ή Μεταπτυχιακών Εγγραφών (Undergraduate/Graduate Admissions office). Πακέτα αιτήσεων (application packages) μπορείτε να ζητήσετε στέλνοντας γράμμα, φαξ, ή e-mail. Λόγω του χρόνου, του κόππου και του κόστους που απαιτεί μια καλά τεκμηριωμένη και

διατυπωμένη αίτηση εισαγωγής, οι περισσότεροι υποψήφιοι φοιτητές περιορίζουν τις αιτήσεις τους σε 5-10 προσεκτικά επιλεγμένα πανεπιστήμια.

Όλα τα πανεπιστήμια των Η.Π.Α. διαθέτουν πλέον τα έντυπα πληροφοριών και τις αιτήσεις εισαγωγής σε ηλεκτρονική μορφή, στις ιστοσελίδες τους (ορισμένα, μάλιστα, έχουν καταργήσει τις έντυπες αιτήσεις). Προτιμήστε τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αίτησης, είναι ο πιο γρήγορος και ασφαλής τρόπος κατάθεσής της.

Να κρατάτε πάντοτε αντίγραφο οποιουδήποτε εγγράφου στέλνετε, καθώς και την ημερομηνία αποστολής του. Μην στέλνετε αποδεικτικά ή πιστοποιητικά με την αρχική επιστολή, αλλά μόνο όταν θα υποβάλετε την αίτηση.

Όταν θα λάβετε το **υλικό της αίτησης**, μελετήστε το προσεκτικά. Τα περισσότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα απαιτούν τις ίδιες λίγο-πολύ πληροφορίες, αλλά είναι πιθανόν να τις ζητούν με διαφορετικό τρόπο. Συνήθως, τα απαιτούμενα είναι:

Συμπληρώστε το **έντυπο αίτησης** ηλεκτρονικά, εκτός και αν υπάρχει ρητή υπόδειξη να το συμπληρώσετε με το χέρι (σε αυτή την περίπτωση, όπου αναγράφεται print, γράψτε με κεφαλαία γράμματα). Μείνετε εντός των ορίων (λέξεων ή χώρου) που σας δίνει η αίτηση και μην χρησιμοποιήσετε επιπλέον σελίδες, εκτός αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο. Θυμηθείτε πως τα μεγάλα πανεπιστήμια διακινούν χιλιάδες φοιτητικούς φακέλους κάθε εξάμηνο. Γι' αυτό το λόγο επιβάλλεται να είστε ακριβείς στις πληροφορίες που δίνετε και να γράφετε τα πλήρη στοιχεία σας πάντοτε με τον ίδιο τρόπο. Το σημείο που σας ζητά τον κωδικό αριθμό κοινωνικής ασφάλισης (social security number) το συμπληρώνετε μόνο αν είστε αμερικανός πολίτης, αλλιώς αφήστε το κενό, ή γράψτε «N/A» (not applicable). Να δίνετε πάντοτε τις πληροφορίες για την εκπαίδευσή σας ή το εργασιακό σας παρελθόν με αυστηρά χρονολογική σειρά.

Για προπτυχιακές σπουδές, θα σας ζητηθεί να δηλώσετε πότε ακριβώς θέλετε να σπουδάσετε, σε ποιο έτος, συνήθως είτε «πρωτοετής» (freshman), είτε «μετεγγραφή» (transfer), και ποιο ακριβώς πτυχίο επιθυμείτε να αποκτήσετε. Είναι απολύτως θεμιτό να γράψετε «αναποφάσιτος» (undecided) στο κομμάτι που σας ζητάει να δηλώσετε την προβλεπόμενη ειδίκευση στις σπουδές σας (proposed major).

Για μεταπτυχιακές σπουδές, θα σας ζητηθεί, επίσης, να δηλώσετε πότε ακριβώς θέλετε να σπουδάσετε και ποιο πτυχίο επιθυμείτε να αποκτήσετε. Το έντυπο πληροφοριών που θα λάβετε θα περιλαμβάνει κατάλογο όλων των προσφερόμενων ειδικοτήτων, οπότε σιγουρευτείτε ότι το αντικείμενο που έχετε δηλώσει είναι γραμμένο όπως ακριβώς παρουσιάζεται στον κατάλογο αυτόν.

Καλό θα είναι το πλήρες **πακέτο της αίτησης** (αιτήσεις, βαθμολογίες, αποτελέσματα των τεστ, συστατικές επιστολές, κ.ά) να υποβληθεί στο πανεπιστήμιο το νωρίτερο δυνατό.

Κάθε πανεπιστήμιο απαιτεί επίσημα έγγραφα που να πιστοποιούν τις έως τώρα σπουδές σας. Τα **πιστοποιητικά σπουδών** (transcripts), γνωστά και ως «αναλυτική βαθμολογία», περιλαμβάνουν τον τόπο και χρόνο σπουδών σας στο λύκειο (και στο πανεπιστήμιο, αν πηγαίνετε για μεταπτυχιακά), τα μαθήματα που έχετε διδαχτεί, τη βαθμολογία σας σε καθένα από αυτά, καθώς και τον τελικό βαθμό του απολυτηρίου ή του πτυχίου σας. Όλα αυτά πρέπει να είναι επικυρωμένα από τη γραμματεία του σχολείου ή του πανεπιστημίου σας.

Κατά την εγγραφή σας για τα **εισαγωγικά τεστ αξιολόγησης ή γλωσσομάθειας** (toEFL, iELtS, Proficiency of Michigan, SAt, GrE, GMAt, κ.ά.), έχετε τη δυνατότητα να δηλώσετε σε ποια πανεπιστήμια θα θέλατε να αποσταλούν τα αποτελέσματα των τεστ αυτών. Η απευθείας και έγκαιρη αποστολή εξασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας, ενώ παράλληλα κερδίζετε έτσι χρόνο και χρήματα, καθώς για μετέπειτα αποστολή με μεγαλύτερο κόστος. Στις αιτήσεις που θα στείλετε, συμπεριλάβετε και φωτοαντίγραφο της βαθμολογίας σας από αυτά τα τεστ (αν έχετε). Έτσι, οι υπεύθυνοι της υπηρεσίας εγγραφών μπορεί να αρχίσουν την εξέταση του φακέλου σας γρηγορότερα, χρησιμοποιώντας το φωτοαντίγραφο. Αν θεωρείτε πως μπορείτε να πάρετε απαλλαγή από τα τεστ γλωσσομάθειας, επικοινωνήστε με τα πανεπιστήμια απευθείας.

Πολλά πανεπιστήμια ζητούν από τους υποψήφιους να στείλουν, μαζί με την αίτησή τους, γραπτό **προσωπικό σημείωμα** (personal statement), ή σύντομη έκθεση/δοκίμιο ως δείγμα γραφής.

Το προσωπικό σημείωμα δίνει τη δυνατότητα στους υπεύθυνους της υπηρεσίας εγγραφών να δουν πτυχές του χαρακτήρα του υποψήφιου που δεν φαίνονται από τις βαθμολογίες και τα πτυχία, καθώς και τη θέληση του υποψήφιου να προχωρήσει στις σπουδές του. Μην γράψετε «την ιστορία της ζωής σας» με χρονολογική σειρά, αλλά επιλέξτε τρόπο γραφής που θα κάνει το κείμενό σας λειτουργικό και ενδιαφέρον.

Η έκθεση/δοκίμιο έχει συγκεκριμένο θέμα και προσφέρει την ευκαιρία στους υπεύθυνους εγγραφών να αξιολογήσουν ικανότητες του υποψήφιου όπως είναι η οργανωτική και αναλυτική σκέψη και γραφή, οι γνώσεις, η ωριμότητα, η ευρηματικότητα, τα κίνητρα, και το επίπεδο των αγγλικών. Θα πρέπει, επομένως, το κείμενό σας να το χαρακτηρίζει πειστικότητα, σαφήνεια και οικονομία έκφρασης, ώστε να ξεχωρίσετε από τους άλλους υποψήφιους.

Στη **δήλωση προθέσεων** (statement of purpose) θα πρέπει να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους θέλετε να κάνετε μεταπτυχιακές σπουδές στις Η.Π.Α.

Συνήθως ζητούνται δύο ή τρεις κατά περίπτωση **συστατικές επιστολές** (letters of recommendation) από κάθε υποψήφιο, γραμμένες από τον διευθυντή του σχολείου σας, ή από καθηγητές σας σχετικούς με το μελλοντικό αντικείμενο σπουδών σας.

Αν εργάζεστε ήδη, μία από τις επιστολές θα πρέπει να προέρχεται από τον προϊστάμενό σας. Για τις επαγγελματικές σπουδές (MBA, LLM, M.Arch. κ.ά), επιστολές από προϊσταμένους και μέλη διδακτικού προσωπικού αξιολογούνται εξίσου.

Τα περισσότερα πανεπιστήμια στις Η.Π.Α. περιλαμβάνουν στο υλικό για την αίτηση που σας στέλνουν και έντυπο γνωστό ως **Δήλωση και Πιστοποίηση Οικονομικών Πόρων** (Declaration and certification of Finances), ή Ένορκο Σημείωμα Οικονομικής Υποστήριξης (Affidavit of Financial Support). Αυτό πρέπει να υπογραφεί από τους γονείς σας ή από το άτομο που θα αναλάβει την οικονομική κάλυψη των σπουδών σας στις Η.Π.Α., και εν συνεχεία να επικυρωθεί από τον υπεύθυνο της τράπεζας όπου έχετε ανοίξει λογαριασμό, ή από δικηγόρο. Κρατήστε αντίγραφο αυτού του εγγράφου, γιατί θα σας χρειαστεί για την έκδοση της φοιτητικής βίζας. Τα πανεπιστήμια στις Η.Π.Α. θέλουν να ξέρουν ότι έχετε εξασφαλίσει τα απαραίτητα χρήματα (τουλάχιστον για τον πρώτο χρόνο των σπουδών σας), πριν σας δεχτούν και σας στείλουν τα έγγραφα για την έκδοση της βίζας. Επίσης, ορισμένα εκπαιδευτικά

ιδρύματα ζητούν να πιστοποιήσετε τους πόρους σας για τη συνολική διάρκεια των σπουδών σας. Αν ήδη γνωρίζετε ότι θα χρειαστείτε οπωσδήποτε οικονομική ενίσχυση ή υποτροφία, θα πρέπει να δηλώσετε στην αίτησή σας το ποσόν που σκοπεύετε να ζητήσετε. Τα πανεπιστήμια αξιολογούν τους υποψήφιους ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

Κάθε πανεπιστήμιο έχει τις δικές του **προθεσμίες**, οι οποίες τηρούνται αυστηρά. Για το χειμερινό εξάμηνο, που αρχίζει τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου, οι καταληκτικές ημερομηνίες είναι συνήθως μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου. Μολονότι ορισμένα πανεπιστήμια δέχονται αιτήσεις για έναρξη σπουδών σε οποιαδήποτε ακαδημαϊκή περίοδο, τα περισσότερα προτιμούν να εγγράφουν φοιτητές από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους. Αν το πανεπιστήμιο λειτουργεί με «κυλιόμενες εγγραφές» (rolling admissions), ακόμα και οι εκπρόθεσμες αιτήσεις έχουν πιθανότητα να γίνουν δεκτές, ανάλογα με το αν υπάρχουν ή όχι κενές θέσεις στα τμήματα πρωτοετών.

Όλα σχεδόν τα πανεπιστήμια χρεώνουν ένα μη επιστρέψιμο **παράβολο αίτησης** (application fee), που καλύπτει το κόστος προώθησης και εξέτασης της αίτησής σας. Το παράβολο διαφέρει από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο (\$40-\$200) ενώ παράλληλα εξαρτάται και από το είδος της αίτησης. Το ποσό και ο τρόπος αποστολής των χρημάτων αναφέρεται στο έντυπο της αίτησης και στην ιστοσελίδα του πανεπιστημίου.

Αποδοχή θέσης: αν στόχος σας είναι να ξεκινήσετε τις σπουδές σας τον Σεπτέμβριο, θα πρέπει να έχετε λάβει απαντήσεις από τα πανεπιστήμια μέχρι τα μέσα Απριλίου. Θα σας δώσουν, επίσης, προθεσμία για να απαντήσετε αν αποδέχεστε τη θέση ή όχι και θα σας ζητήσουν προκαταβολή (συνήθως \$500-\$1,000) για τη «κράτηση της θέσης». Μαζί με την επιστολή που σας κάνει δεκτούς, τα περισσότερα πανεπιστήμια στέλνουν λεπτομερή στοιχεία για τη φοιτητική εστία, την ιατρική ασφάλιση, καθώς και την αρχική κατατόπισή σας στο νέο περιβάλλον.

Κόστος:

Προσθέστε στα πανεπιστημιακά σας έξοδα (δίδακτρα, άλλες χρεώσεις, εκπαιδευτικό υλικό, βιβλία) το αντίστοιχο κόστος διαβίωσης (φαγητό, στέγη, ταξίδια, μεταφορικά, μικροέξοδα, τηλέφωνα), ώστε να γνωρίζετε εκ των προτέρων πόσο περίπου θα σας κοστίσουν οι σπουδές σας για τέσσερα χρόνια. Έχει, επομένως, μεγάλη σημασία να υπολογίσετε το κόστος των σπουδών σας, πριν υποβάλετε τις αιτήσεις σας στα διάφορα πανεπιστήμια. Στο συνολικό κόστος θα πρέπει να συμπεριλάβετε το κόστος των τεστ εισαγωγής, των αιτήσεων και της σχετικής αλληλογραφίας, αλλά και των παραβόλων για τη φοιτητική βίζα και το διαβατήριο. Κάθε πανεπιστήμιο δίνει λεπτομερείς πληροφορίες για το κόστος σπουδών και διαβίωσης στην περιοχή του.

Πηγές χρηματοδότησης:

Η οικονομική ενίσχυση σε προπτυχιακές σπουδές δίνεται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, με διάφορες μορφές, όπως χορηγίες, απαλλαγές από τα δίδακτρα (tuition waiver) για αριστούχους φοιτητές, υποτροφίες, δάνεια, ή προγράμματα μερικής απασχόλησης στο πανεπιστήμιο. Η οικονομική βοήθεια είναι σπανιότερη στα κρατικά πανεπιστήμια και στα κολέγια επαγγελματικής εκπαίδευσης, ενώ παρέχεται πιο συχνά από ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Επικοινωνήστε με την υπηρεσία εγγραφών του πανεπιστημίου στο οποίο σκοπεύετε να σπουδάσετε, πείτε τους τη χώρα προέλευσής σας (ή την εθνικότητά σας), και ζητήστε να σας δώσουν πληροφορίες για το είδος της οικονομικής βοήθειας που σας αφορά.

Για τις **μεταπτυχιακές σπουδές** υπάρχει έντονος συναγωνισμός για όλα τα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης που προσφέρονται σε αλλοδαπούς φοιτητές από τα αμερικανικά πανεπιστήμια. Συχνά οι όροι «υποτροφία» (scholarship/fellowship) και «οικονομική ενίσχυση» (financial aid) χρησιμοποιούνται εναλλακτικά, ως ταυτόσημοι. Ωστόσο, οι υποτροφίες είναι χρηματικά βραβεία για όσους αριστεύουν, επιδεικνύουν ιδιαίτερο ταλέντο, ή προσφέρουν εθελοντική εργασία, ενώ η οικονομική ενίσχυση δίνεται με κριτήριο τις ανάγκες του σπουδαστή. Σε κάθε περίπτωση, η αίτησή σας για οικονομική ενίσχυση οφείλει να είναι τεκμηριωμένη, καλά διατυπωμένη, προσεκτικά συμπληρωμένη σύμφωνα με τις οδηγίες, και βέβαια να υποβληθεί πολύ πριν από τη λήξη της προθεσμίας.

Οι μεταπτυχιακές **υποτροφίες** δίνονται από τα πανεπιστήμια ή τα τμήματά τους, με βάση την υψηλή επίδοση ενός φοιτητή, και συνήθως μετά το πρώτο έτος σπουδών. Τα ποσά ποικίλλουν, περιλαμβάνοντας μερική κάλυψη των διδάκτρων και των άλλων χρεώσεων έως την πλήρη υποτροφία, που απαλλάσσει από δίδακτρα και χρεώσεις, ενώ προσφέρει επιπλέον ένα μηνιαίο ποσό για τα έξοδα διαβίωσης.

Οι **αμοιβόμενες θέσεις βοηθών** είναι η συνηθέστερη μορφή οικονομικής ενίσχυσης στο μεταπτυχιακό επίπεδο. Πρόκειται για ενίσχυση με αντάλλαγμα την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους του φοιτητή σε σχέση με το αντικείμενο των σπουδών του και για περίπου 20 ώρες την εβδομάδα. Συνήθως οι αμοιβόμενες θέσεις βοηθών συνοδεύονται από πλήρη απαλλαγή διδάκτρων (tuition waiver), ή μερική απαλλαγή (tuition reduction). Οι αμοιβές κυμαίνονται από \$500 έως και \$30,000 το χρόνο, ή και περισσότερο (αν συνυπολογίσει κανείς και την απαλλαγή από υψηλά ετήσια δίδακτρα). Είναι, πάντως, σημαντικό να ελέγξετε το ποσοστό κάλυψης των εξόδων σας σε περίπτωση που σας προσφερθεί αμοιβόμενη θέση βοηθού.

Χρήσιμες Διευθύνσεις Για Σπουδές Στις ΗΠΑ

Ίδρυμα Fullbright Αθηνών

www.fullbright.gr

Πληροφορίες για υποτροφίες στις ΗΠΑ

www.nas.edu

www.edupass.org/finaid

Πληροφορίες για σπουδές ή έρευνα στις ΗΠΑ

educationusa.state.gov

www.studyusa.com

Πληροφορίες για τα τυποποιημένα τεστ

www.ets.org

www.toefl.org

www.gre.org

www.gmat.org

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Τα πτυχία που προσφέρονται

Το εκπαιδευτικό σύστημα του Καναδά είναι πανομοιότυπο με αυτό των ΗΠΑ. Η κάθε επαρχία, έχει το δικό της υπουργείο παιδείας, το οποίο είναι υπεύθυνο για τα σχολεία, κολέγια και πανεπιστήμια της περιοχής. Προσφέρεται πληθώρα βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και πτυχίων. Τα πιο δημοφιλή για τους ξένους φοιτητές είναι τα Bachelors και τα Masters. Τα Καναδικά πανεπιστήμια είναι δημόσια, αλλά ταυτόχρονα αυτόνομα, καθώς καθορίζουν τις δικές τους προϋποθέσεις εισαγωγής και το ύψος των διδάκτρων. Ο Καναδάς έχει δύο επίσημες γλώσσες, (Αγγλικά & Γαλλικά), γεγονός που σημαίνει ότι τα πανεπιστήμια και κολέγια μπορεί να είναι αγγλόφωνα, γαλλόφωνα ή και δίγλωσσα. Σε αυτά τρέχουν συνολικά πάνω από 10.000 προπτυχιακά και μεταπτυχιακά (Master`s, Doctoral) προγράμματα σπουδών.

Τίτλοι σπουδών

Η μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα επαγγελματικά κολέγια (επαγγελματικές σχολές), τα κοινοτικά κολέγια, τα πανεπιστήμια και τις μεταπτυχιακές σχολές.

Τα καναδικά κοινοτικά κολέγια είναι Ιδρύματα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διοικούμενα από το κράτος που παρέχουν ακαδημαϊκή και επαγγελματική εκπαίδευση. Παρεχόμενοι τίτλοι σπουδών: μονοετή έως διετή ακαδημαϊκά και προεπαγγελματικά πιστοποιητικά, δίπλωμα, διετή προπαρασκευαστικά πτυχία, τετραετή εφαρμοσμένα πτυχία, τριετή έως τετραετή εξειδικευμένα πτυχία bachelor, προγράμματα μετεγγραφών και μεταφοράς διδακτικών μονάδων.

Τα καναδικά πανεπιστήμια προσφέρουν σε διεθνείς σπουδαστές προγράμματα που οδηγούν σε πτυχίο, δίπλωμα ή πιστοποιητικό, ανάλογα με τα έτη φοίτησης και το αντικείμενο των σπουδών – επαγγελματικό ή ακαδημαϊκό. Το κάθε πανεπιστήμιο παρέχει πληροφορίες για τα προγράμματα, τα κύρια μαθήματα, τις εγκαταστάσεις, την εισαγωγή, το κόστος διδάκτρων και την υποστήριξη προς διεθνείς σπουδαστές. Η διάρκεια φοίτησης είναι 4 χρόνια και ο κάθε σπουδαστής μπορεί να καθορίσει πόσο εντατική θα είναι η φοίτησή του. Αναλόγως με το μάθημα και το πανεπιστήμιο, στις παραδόσεις μπορεί να βρίσκονται από 5 μέχρι και 500 φοιτητές.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που προσφέρουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στον Καναδά είναι πανεπιστήμια, κολέγια, πολυτεχνεία και ινστιτούτα. Τα μεταπτυχιακά δίπλωμα που απονέμονται είναι:

1. Το Master`s, για την απόκτηση του οποίου απαιτείται ένα ή δύο έτησπουδών καθώς και η υποβολή μίας μεταπτυχιακής εργασίας (thesis) ήπρακτικής/ερευνητικής εργασίας (practicum/research paper).
2. Το Διδακτορικό (Doctoral), με σπουδές διάρκειας 2-3 ετών για φοιτητές που έχουν ήδη το δίπλωμα Master`s. Για την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου απαιτείται η σύνταξη και η υποστήριξη διδακτορικής διατριβής

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν λιγότερα μαθήματα από τους προπτυχιακούς. Συνήθως, αναλαμβάνουν ανεξάρτητα projects, παρουσιάσεις, συγγραφή εργασιών κ.λπ. και περνούν λιγότερο χρόνο στις αίθουσες διδασκαλίας. Λόγω εξω-ακαδημαϊκών υποχρεώσεων (οικογένεια, εργασία κ.ά.), συνήθως παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά part-time και τα ολοκληρώνουν σε 2 με 4 χρόνια.

Έξοδα διαβίωσης και Υποτροφίες

Το εύρος διδάκτρων διεθνών σπουδαστών: 4.000 \$ έως 19.000 \$ ανά έτος.

Οι υποψήφιοι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν διαμονή στους πανεπιστημιακούς κοιτώνες, σε διαμερίσματα εκτός πανεπιστημιούπολης, αλλά και σε οικογένειες, κάτι που είναι πολύ δημοφιλές. Αρκετές πληροφορίες για διαμερίσματα και επιλογές διαμονής μπορείτε να βρείτε στο www.places4students.com. Το κόστος διαβίωσης δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, αλλά εξαρτάται από τη ζωή που επιλέγει κανείς. Ενδεικτικά, και βάσει της ιστοσελίδας www.studyincanada.com, μπορείτε να δείτε το κόστος βασικών αναγκών και ειδών (σε καναδικά δολάρια):

Διάφορα ινστιτούτα και οργανισμοί στον Καναδά παρέχουν έναν σχετικό αριθμό υποτροφιών σε αλλοδαπούς και κυρίως σε επίπεδο ανώτερο του master (π.χ. για έρευνα). Επίσης σε κάποια Πανεπιστήμια δίνονται ορισμένες υποτροφίες σε φοιτητές εξαιρετικών επιδόσεων οι οποίες καλύπτουν εν μέρει τα δίδακτρα και τα έξοδα διαβίωσης.

Βασική πηγή πληροφόρησης για υποτροφίες που παρέχονται σε αλλοδαπούς φοιτητές μέσω ομοσπονδιακών κυβερνητικών προγραμμάτων είναι το έντυπο “Awards for study in Canada” που εκδίδεται από τον φορέα “Canadian Bureau for International Education” και διατίθεται στην Καναδική Πρεσβεία.

Ο Ελληνο-Καναδικός σύνδεσμος προκηρύσσει υποτροφίες για Έλληνες φοιτητές που έχουν ήδη γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμιο του Καναδά. Το ίδρυμα NSERC (Natural Sciences & Engineering Research) του Καναδά χρηματοδοτεί νέους επιστήμονες/μηχανικούς που κάνουν διδακτορικό σε αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο του Καναδά, για την ερευνητική εργασία τους σε ομάδες εργαστηρίων της κυβέρνησης.

Συνήθως οι φοιτητές έχουν δικαίωμα εργασίας μόνο μέσα στην πανεπιστημιούπολη με μερική απασχόληση έως και 20 ώρες την εβδομάδα. Άδεια για εργασία εκτός πανεπιστημιούπολης δίδεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις. Μετά την αποφοίτηση και για 12 μήνες αφού λήξει η Φοιτητική Έγκριση υπάρχει η δυνατότητα εργασίας σε τομέα που σχετίζεται άμεσα με τις σπουδές που πραγματοποίησε ο φοιτητής στον Καναδά.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Η φοίτηση στα πανεπιστήμια στον Καναδά χωρίζεται σε 3 περιόδους. Το ακαδημαϊκό έτος, δηλαδή, έχει φθινοπωρινή, εαρινή και καλοκαιρινή περίοδο. Η κυρίως φοίτηση διαρκεί από Σεπτέμβριο μέχρι Απρίλιο, ενώ σε κάποια πανεπιστήμια προσφέρονται μαθήματα και το καλοκαίρι. Στο μέσο κάθε περιόδου διεξάγονται εξετάσεις (mid-terms), ενώ στο τέλος υπάρχει μια εξεταστική περίοδος που διαρκεί 2-3 εβδομάδες (Δεκέμβριο και Απρίλιο ή Μάιο).

Οι ιστοσελίδες των πανεπιστημίων παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη φοίτηση, τη ζωή, τα κόστη, τις αιτήσεις και τις ημερομηνίες υποβολής τους. Τα δίδακτρα είναι αρκετά υψηλά, ωστόσο μπορεί κανείς να υποβάλλει αίτηση για υποτροφία, έχοντας όμως υπόψη ότι ο ανταγωνισμός (για τους αλλοδαπούς φοιτητές) είναι ιδιαίτερα υψηλός. Επίσης, συνίσταται η προσοχή στις ημερομηνίες υποβολής, που τηρούνται αυστηρότατα από όλα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας και ενδεχομένως να διαφέρει από ίδρυμα σε ίδρυμα.

Τα κριτήρια αποδοχής και αξιολόγησης υποψηφίων είναι διαφορετικά σε κάθε πανεπιστήμιο. Συνήθως, για μεταπτυχιακές σπουδές τα δικαιολογητικά που απαιτούνται με την ηλεκτρονική αίτηση είναι τα εξής:

- Standardized tests: SAT, GRE, GMAT κ.λπ.
- Αντίγραφο πρώτου πτυχίου (επικυρωμένο και μεταφρασμένο).
- Αναλυτική βαθμολογία (επικυρωμένη και μεταφρασμένη). Ο μέσος όρος βαθμολογίας πτυχίου/ διπλώματος από Ελληνικό πανεπιστήμιο πρέπει να είναι 6.5-7.0/10 και πάνω.
- Επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας. Υποβολή Βαθμολογίας TOEFL ή IELTS ή TOEIC ή τεστ από την Καναδική Αξιολόγηση Ακαδημαϊκής Αγγλικής Γλώσσας/Canadian Academic English Language Assessment (<http://www.cael.ca>)
- Βιογραφικό Σημείωμα.
- Προσωπική επιστολή, στην οποία επεξηγούνται οι λόγοι γιατί επιλογής του συγκεκριμένου πανεπιστημίου και προγράμματος.
- Τρεις συστατικές επιστολές από καθηγητές ή προϊσταμένους σας.
- Φωτογραφίες τύπου ταυτότητας.

Δεν υπάρχει πρότυπη εξέταση για την εισαγωγή σε γαλλόφωνα πανεπιστήμια. Αυτά τα ιδρύματα προσδιορίζουν εξατομικευμένα τις δεξιότητες των σπουδαστών στην γαλλική γλώσσα.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Πληροφορίες για την εκπαίδευση στον Καναδά και το εκπαιδευτικό σύστημα ανά περιφέρεια

- <http://studycanada.gr/>
- <http://www.studycanada.ca>
- <http://www.caneducation.com>
- <http://www.cmec.ca/>

Κέντρο πληροφόρησης του Καναδά για τα Διεθνή Διπλώματα

- <http://www.cicic.ca/>

Πληροφορίες για υποτροφίες, πηγές χρηματοδότησης

- <http://www.scholarshipscanada.com>
- <http://www.studentawards.com>

Πληροφορίες για τα καναδικά κολέγια

- <http://www.accc.ca>

Καναδική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση

- <http://canada.gc.ca/>

Λοιπές Χρήσιμες Ιστοσελίδες

- <http://www.canadianembassy.org>
- <http://www.vec.ca>
- <http://www.international.gc.ca/international/index.aspx>

